

16:1-43 – Ierusalimul ca o prostituată

În cap.15 ne gândeam că discursul împotriva Ierusalimului poate fi considerat complet și încheiat. Dar iată că revelația continuă cu o nouă profeție împotriva Ierusalimului. Noutatea acestei profeții este înfățișarea Ierusalimului ca o femeie curvă și preacurvă. Ieremia a introdus imaginea relației conjugale dintre Yahwe și Israel și respectiv, cea a adulterului spiritual de la începutul cărții. Ezechiel introduce această imagine de-abia în cap.16. Până acum a vorbit de idolatrie și de necredincioșie, dar nu a subliniat și dezvoltat perspectiva adulterului spiritual. Acum însă, fiul omului este chemat să arate Ierusalimului urâciunile lui tocmai folosind imaginea relației de tip conjugal. Dar este această profeție rostită pentru cei din Ierusalim sau pentru cei din robie? Cel mai probabil este o profeție împotriva Ierusalimului rostită în auzul celor din robie, și care a ajuns poate și la urechile celor din Ierusalim. Profetul povestește practic istoria Ierusalimului prin intermediul metaforei căsătoriei.

16:1-5 Obârșia ne-sacră a cetății

O primă întrebare este dacă profetul zugrăvește strict istoria cetății Ierusalim, sau întreaga istorie a poporului Israel a cărui inimă și identitate se confundă cu cea a Ierusalimului. În alegorie avem Ierusalimul înfățișat ca o fetiță de-abia născută care apoi crește mare, devine femeie și care apoi este luată în căsătorie de Yahwe. Cum transpunem alegoria în plan istoric? Ne referim la înmulțirea lui Israel în Egipt, și apoi la încheierea legământului cu Yahwe pe muntele Sinai, sau ne referim la cetatea Ierusalimului înainte să fie cucerită de David și apoi la Ierusalim ca cetate aleasă de Yahwe drept locuință pe vremea aceluiaș David? Alegoria ne trimite mai degrabă la istoria lui Israel din Egipt și de după scoaterea din Egipt. În cap.23 profetul ne va prezenta tot sub formă alegorică istoria Samariei și a Ierusalimului. Istoria lor începe însă cu curviile acestora din Egipt (vezi 23:3). Aceste două cetăți au devenit evreiești după sute de ani de la ieșirea lor din Egipt. Înțelegem deci că Ierusalimul este și un simbol al națiunii evreiești și concentrează acolo identitatea evreiască. De aceea Ierusalimul devine un simbol al poporului Israel, și istoria Ierusalimului coincide practic cu istoria lui Israel. Astfel istoria Ierusalimului începe în Egipt cu mult timp înainte ca cetatea

Ierusalimului să fie cucerită de David. Versetul 3 însă ne-ar sugera că alegoria s-ar referi strict la istoria cetății Ierusalimului: *prin obârșia și nașterea ta ești din țara Canaaniților; tatăl tău era Amorit și mama ta Hetită*. Într-adevăr, Ierusalimul a apărut ca o cetate din Canaan într-o vreme în care Canaanul era locuit și de Amoriți și de Hetiți. În Genesa 15:18-21, Dumnezeu îi promite lui Avraam o țară locuită de mai multe popoare printre care și Amoriții și Hetiții. Această imagine s-ar potrivi mai bine cetății fizice decât poporului Israel. E adevărat că primii părinți ai lui Israel au locuit tot în Canaan: Avraam, Isaac, Iacov și fiii săi. Dar se poate spune despre ei că: *tatăl lor era Amorit și mama lor Hetită*? Mai puțin. Dar cele două variante de interpretare ale alegoriei nu se exclud. Astfel alegoria s-ar putea referi simultan și la istoria strict a cetății Ierusalim cât și la istoria poporului evreu. Și într-adevăr, cele două istorii sunt asemănătoare: istoria pre-davidică a Ierusalimului seamănă cu istoria din Egipt a lui Israel, iar istoria post-davidică a Ierusalimului cu istoria post-sinaitică a lui Israel. Astfel alegoria ar împușca doi iepuri deodată, spulberând atât mitul originii sacre a cetății cât și mitul originii sacre a poporului evreu. După cum Ierusalimul a fost o cetate canaanită, păgână înainte să fie aleasă de Dumnezeu, la fel și poporul Israel a fost un popor idolatru înainte să fie ales de Dumnezeu. După cum Ierusalimul a fost o cetate de importanță medie înainte să devină o mare capitală prin alegerea divină, la fel și poporul evreu era o grupare tribală aflată în sclavie înainte să devină o națiune puternică prin intervenția lui Yahwe în istoria lor. În antichitate, un loc își revendica superioritatea spirituală prin sacralitatea originii sale. De aceea, obârșia unui popor sau a unei cetăți era extrem de importantă. Se **creau** mituri sacre ale originii locurilor pentru a se justifica sfințenia acestora. Prin imaginea din primele versete, profetul spulberă acest mit atât cu privire la Ierusalim, cât și cu privire la poporul Israel. Profetia ne prezintă imaginea unui copil abandonat la naștere. Un copil acceptat de familie era spălat în apă, înfășat în scutece și prezentat tatălui care-l lua în brațe și-i punea un nume, recunoscând astfel că este vorba de copilul său. Dar anumiți copii erau abandonați pe câmp și lăsați să moară sau erau lăsați la mila trecătorilor, respectiv a Destinului. Era vorba de obicei de copii cu malformații, de copii ilegitali, nerecunoscuți de părinții lor, sau de fetițe care nu erau considerate așa de importante ca băieții pentru planurile familiei sau ale cetății. Acești copii nu mai erau nici spălați, nici îmbrăcați, ci erau aruncați goi și

plini de sânge în câmp pentru a fi lăsați să moară. Însă mai era speranța ca unui trecător să i se facă milă și să-l ia acasă, să-l adopte sau să-l îngrijească ca rob. Nașterea cetății/poporului e prezentată ca nașterea unui copil abandonat de părinții lui și lăsat să moară în câmp fără ca unui trecător să i se facă milă de el. Cum ar corespunde imaginea aceasta obârșiei Ierusalimului sau poporului evreu? Paralela cu obârșia poporului evreu e mai simplu de făcut. Poporul evreu s-a născut practic în Egipt. Familia lui Iacov care a coborât în Egipt era doar o familie numeroasă. Nu putem vorbi la acel punct de poporul evreu. Acolo în Egipt s-a produs procesul de tranziție de la starea de familie-trib la starea de popor. Dar în Egipt, primii evreii erau fără de țară, cu statut de robi și infectați de idolatria din Egipt. Atât din punct de vedere social cât și spiritual erau ca un prunc abandonat. Șansele ca acel prim grup de evrei să supraviețuiască și să devină o națiune puternică erau minime. Din punctul de vedere al proiectului unei mari națiuni, ei erau într-adevăr ca un copil abandonat pe câmp, ce avea să moară curând. Deci nu aveau nici social, nici spiritual vreun merit care să-L atragă pe Yahwe sau pe vreun alt dumnezeu, sau pe vreun conducător să-i aleagă ca popor. Dacă ar fi însă să construim vreo paralelă între imaginea copilului abandonat la naștere și obârșia Ierusalimului, atunci situația e mai dificilă. Ierusalimul a existat ca cetate cu mult înainte de cucerirea ei de către David. El ar fi existat ca cetate cu exact acest nume din mileniul 3 î.d.H. Desigur era o cetate păgână. La început a fost o fortăreață în munți din pricina poziției sale geografice strategice. Ierusalimul e așezat pe niște zone deluroase (muntoase) și înconjurat la E, V și S de trei văi. Astfel, doar zona de Nord reprezenta un punct mai slab în contextul unui asediu. Pe vremea lui Avraam se pare că Melhisedec era împăratul Ierusalimului căci el era împărat al Salemului. Menționăm că este greu de identificat semnificația numelui. Inițial ar fi putut însemna *temelia lui Șalem* (acesta fiind o zeitate canaanită). După cucerirea lui de către evrei, termenul de Șalem se pare că a fost asociat cu acel al lui Salem (Pace), și astfel am putea vorbi de *temelia păcii*. Pe vremea lui Iosua era un oraș destul de important din Canaan, fiind condus de domnitorul Adoni-Țedec, cel care a format o alianță împotriva lui Iosua. Deși Iosua a învins alianța, totuși Ierusalimul nu a fost cucerit. El a rămas sub stăpânirea Iebusiților, un trib semitic indigen, până pe vremea lui David. În lumina acestei istorii, de ce ar fi fost Ierusalimul la obârșia sa ca un copil abandonat pe câmp? Doar din punct de vedere spiritual, prin faptul că

cetatea era păgână înainte să fie cucerită de David, putem spune că ea era sortită morții spirituale și nu avea nimic în sine care să-L atragă pe Yahwe. Acest fapt ar fi în armonie cu precizarea: *tatăl tău era amorit și mama ta hetită*.

16:6-8 – Cetatea este aleasă de Dumnezeu prin har

Alegoria continuă astfel: Copilul abandonat pe câmp este ales de Dumnezeu. Acesta mai întâi îi protejează viața zicându-i: *Trăiește și în sângele tău!* Apoi, cu ajutorul lui Dumnezeu fetița crește mare. Devine o femeie foarte frumoasă. Dar este încă goală, nemăritată și neprotejată de vreun bărbat. În acest context, bărbatul-Yahwe, cel care a crescut-o de mic copil, o ia de soție. Expresia ***a întinde poala hainei peste o femeie*** face referire explicită la actul căsătoriei. Prin căsătorie, bărbatul lua o femeie sub grija și protecția sa. Ne amintim că în acele vremuri era foarte dificil ca o femeie să se descurce singură, necăsătorită. Nu avea nici posibilitatea de a se întreține singură, și nici cea de a se apăra în fața abuzurilor. Desigur, nu avea nici posibilitatea de a face și crește copiii, de a-și împlini menirea de mamă, adică principala ei menire din punctul de vedere al lumii de atunci. Din punct de vedere social, o femeie necăsătorită era ca o femeie goală, fără haine. A fi fără haină înseamnă, pe de o parte, să fii neprotejat față de ostilitățile vremii de afară, iar pe de altă parte, să fii făcut de rușine și expus batjocorilor celorlalți. Astfel, o femeie necăsătorită era ca o femeie goală, lipsită de orice haină. Prin căsătorie ea primea haine, adică protecție fizică și socială. Imaginea cu haina o găsim și în cartea Rut: *Eu sunt Rut, slujnica ta; întinde-ți poala hainei peste slujinca ta, căci ai drept de răscumpărare.* (Rut 3:9). În scurt timp, Boaz avea să o ia de nevastă pe Rut.

Cum transpunem alegoria în planul istoric? Faptul că fetița a crescut mare este asociat în 16:7 cu actul înmulțirii evreilor: *te-am înmulțit cu zecile de mii, ca iarba de pe câmp.* Or lucrul acesta cu siguranță că s-a întâmplat în Egipt (vezi Exod cap.1). În ciuda măsurilor luate de Faraon, evreii s-au înmulțit foarte mult în Egipt. Astfel nu se mai putea vorbi de o familie numeroasă și nici măcar de un trib.

Acum se putea vorbi doar de un nou neam, mare la număr. Înmulțirea și supraviețuirea evreilor din Egipt e un miracol. (*Cine se gândea că acel mic trib de păstori fără țară, stăpânit de cea mai glorioasă putere a vremii, avea să devină peste un timp un popor puternic, cu propria sa țară și identitate, cu un mare renume printre celelalte popoare?*). Deci fetița a devenit femeie. Desigur și populația Ierusalimului s-a înmulțit după cucerirea sa de către David, și cetatea a trecut de la stadiul de fortăreață în munți la cel de capitală a țării. Cu toate acestea, imaginea se potrivește mai bine evoluției evreilor din Egipt. La fel și actul căsătoriei cu Yahwe îl asociem în primul rând cu legământul sinaitic încheiat după răscumpărarea lui Israel din Egipt. Acolo Yahwe a încheiat un legământ de căsătorie cu Israel, acolo Israel a devenit al Lui. Așa interpretează și Ieremia în Ier.2:1-3. Și în contextul din Ieremia, mesajul e adresat Ierusalimului, acolo contopindu-se cu Israel ca întreg. E adevărat că și Ierusalimul, după ce a devenit capitală, a fost ales de Dumnezeu ca locuință a Sa și Templul a fost construit la Ierusalim, și acolo a coborât slava Domnului. Istoria Ierusalimului repetă în termeni mai mici istoria lui Israel. Alegerea Ierusalimului ca cetate a lui Dumnezeu poate fi astfel văzută ca o reconfirmare a alegerii lui Yahwe ca popor al Său. Coborârea slavei la Ierusalim ar putea fi văzută ca o reconfirmare a legământului sinaitic. De aceea alegoria poate viza simultan istoria lui Israel și istoria Ierusalimului. Reținem că nici Israel, nici Ierusalimul nu aveau merite sociale sau morale atunci când au fost alese de Dumnezeu. Dumnezeu nu datora nimic nici lui Israel, nici Ierusalimului. Și acestea nu aveau ceva care să-l impresioneze. Pur și simplu lui Dumnezeu i s-a făcut milă și le-a ales din pricina milei și îndurării Sale. A fost o alegere suverană prin har. Dumnezeu putea alege alt popor sau altă cetate. În acele momente istorice erau popoare care aveau o țară, o istorie și un renume, cât și cetăți mult mai mari și puternice. Totuși Dumnezeu a ales Israelul și Ierusalimul, adică un copil abandonat pe câmp. Ce privilegiu să fii ales prin har de însuși Dumnezeu, să fii singurul popor ales, singura cetate în care Dumnezeu își așază Numele!

16:9-14 – Cetatea crește în frumusețe, glorie și renume, și ajunge împărăteasă

Alegoria continuă astfel: după ce Dumnezeu o ia în căsătorie, femeia este îmbrăcată cu cele mai de preț haine și podoabe, este îmbrăcată ca o mireasă și ca o împărăteasă. Ajunge de o frumusețe desăvârșită, ajunge o mare împărăteasă. Vestea despre gloria ei se răspândește printre toate neamurile. Vestimentația descrisă are în vedere cultura vremii de atunci, o vestimentație foarte scumpă. Ea se potrivește și cu vestimentația unei mirese dintr-o familie regală, dar mai ales cu vestimentația unei împărătese. În mod special, cununa minunată de pe cap nu poate face referire decât la statutul de regină. Cea care a fost luată în căsătorie de Yahwe nu poate deveni decât o mare regină. Cum transpunem în plan istoric alegoria? În planul istoriei lui Israel, după ce Yahwe încheie legământ cu Israel pe muntele Sinai, Israel a primit ca locuință țara Canaanului care, pe vremea lui David, a fost luată în stăpânire în întregime. În perioada lui Solomon, Israel avea să cunoască o prosperitate fără precedent. Israel ajunge o putere mondială, putând sta la masă cu celelalte mari puteri ale vremii. Dar evoluția din planul vizibil reflectă și o evoluție în plan spiritual. Israel se maturizează din punct de vedere spiritual, renunță la idolatrie, învață mersul trăirii prin credință și trăiește în ascultare de Domnul (finalul domniei lui David-începutul domniei lui Solomon). Confirmarea acestei maturități este zidirea Templului lui Solomon și coborârea slavei la Ierusalim. Observăm cum apogeul înălțării națiunii lui Israel coincide cu apogeul înălțării Ierusalimului. Astfel și în planul istoriei Ierusalimului, după ce Ierusalimul este ales de Dumnezeu, pe vremea lui Solomon, ea devine una din cele mai slăvite și cunoscute cetăți *de pe pământ* (adică din *lumea lui Israel*, de pe pământul din jurul lui Israel și care avea contact direct cu Israelul). Împărați și dregători de pe tot pământul vin la Ierusalim să asculte înțelepciunea lui Solomon. Subliniem din nou că frumusețea femeii este deopotrivă interioară și exterioară, deopotrivă morală și materială. În primul rând, sufletul poporului Israel a fost curățit de întunericul idolatriei și îmbrăcat cu frumusețea adevărului și bogăția revelației divine. Țara, dezvoltarea economică și socială nu erau decât o oglindire în exterior a frumuseții interioare a poporului.

16:15-19 – Cetatea însă se dedă la curvie

Alegoria continuă astfel: în mod inexplicabil împărăteasa plină de slavă se dedă la curvie și curvește cu toți trecătorii. Din acest moment al alegoriei, planul

istoric al lui Israel coincide cu cel al Ierusalimului. Alegoria face referire în primul rând la idolatria de la finalul domniei lui Solomon. Idolatria este considerată adulter spiritual. După acea perioadă de glorie și înălțare, la finalul domniei sale, Solomon umple Ierusalimul de temple idolești. Idolatria Ierusalimului și a lui Israel continuă apoi până în perioada lui Ezechiel. Desigur, ea este parțial întreruptă de reformele unor împărați credincioși, dar în ansamblul ei, de la Solomon la Zedechia, istoria cetății este marcată profund de idolatrie. Curvia împărătesei este aparent inexplicabilă. Totuși profeția menționează motivul: *dar te-ai încrezut în frumusețea ta și ai curvit la adăpostul numelui tău celui mare*. Motivul e valabil și în dreptul căderii lui Solomon, dar și în dreptul decăderii spirituale a Ierusalimului. Practic cetatea nu a suportat gloria spirituală și fizică ce i-a fost dată. Nu a suportat actul înălțării. Ea era singura cetate aleasă de Dumnezeu, cu accesul cel mai mare la revelația divină, cu statutul teologic și moral cel mai ridicat, cu dezvoltare economică, militară și socială de prim rang. Era cu adevărat centrul lumii, centrul spiritual și religios, dar și economic și social. Cetatea și-a atribuit sieși darurile primite de la Dumnezeu. A crezut că este frumoasă și puternică (atât din punct de vedere moral cât și politic) în sine. A crezut că se poate baza pe sine, pe propria înțelepciune și să se lipsească de ajutorul nemijlocit din partea lui Yahwe. De acest ajutor avea nevoie în Egipt, dar acum se descurca și singură. S-a mândrit. Mândria i-a adus căderea. Procesul căderii este complex și multiplu și l-am detaliat în diferite ocazii, inclusiv în contextul studierii domniei lui Solomon în 1 Împărați. Multe raționamente greșite au dus la mândrie și cădere. Iată câteva din ele: *Dumnezeu m-a ales pentru că meritam. Și odată ce m-a ales, nu mă va putea lepăda. Odată ce m-a ales nu voi putea cădea....Și de fapt, prin puterea mea am ajuns unde am ajuns. Aș putea să încerc și lucruri noi, de exemplu să petrec timpul cu idolii. Ce mi s-ar putea întâmpla? De unde sunt înălțată nu mai pot fi dată jos și nici Yahwe nu m-ar putea lepăda*. Israel nu a suportat gloria, binecuvântarea, înălțarea, belșugul. Să fii chiar prima dintre națiuni și chiar pe toate planurile: și moral și spiritual și social și militar și economic! Cum să nu te mândrești? Cum să nu spui: *prin puterea mea, prin înțelepciunea mea, și bineînțeles, datorită bunătății și meritelor mele!* Mândria îndepărtează protecția divină. Fără această protecție, glasul Șarpelui devine irezistibil, iar idolatria inevitabilă. Nu era mai bine ca Domnul să nu mai înalțe Ierusalimul? Însă Dumnezeu vrea cu tot dinadinsul ca

Ierusalimul să ia și acest test al înălțării. Și va lua acest test în mia de ani. De fapt marea minune din mia de ani nu este că Ierusalimul va redeveni centrul lumii, ci că NU se va mai mândri după ce va redeveni centrul lumii. Dumnezeu nu scutește Ierusalimul de acest test. Vindecarea profundă a omenirii și biruința definitivă asupra Șarpeului cere ca acest test să fie luat de cineva. Și Ierusalimul va lua acest test în mia de ani. Dar însuși eșecul ei de pe vremea lui Solomon o va ajuta să rămână smerită în timpul mieii de ani. Ezechiel nu insistă însă aici pe cauzele decăderii cetății, ci pe însăși decăderea ei, adică pe adulterul ei spiritual. Într-adevăr, pasajul continuă prezentând curviile cetății. Profetul folosește un limbaj care îmbină imaginile adulterului fizic cu cel al adulterului spiritual (de exemplu, în v.16 înălțimile colorate trimit și la idoli de pe înălțimi, dar și la covoarele sau pânzele colorate folosite de prostituate pentru a-și dezvălui identitatea și a atrage pe bărbați). Prin aceasta, el vrea să deschidă mintea auditoriului ca acesta să priceapă că idolatria este în ochii lui Dumnezeu ceea ce este adulterul pentru bărbatul înșelat. Ierusalimul însă nu comite doar un adulter cu un alt bărbat, ci se acționează ca o prostituată. Ea nu este o femeie care comite adulter, ci o femeie meritată care alege să devină prostituată. Dacă Israel ar fi fost ales să slujească doar unui singur alt dumnezeu, care să aibă un renume mare în acea vreme, ar fi fost ca o femeie ce comite adulter. Dar Israel decide să se închine la o mulțime de idoli pe care-i schimbă și-i amestecă la fel cum o prostituată schimbă bărbații cu care se culcă. Iată de ce ea este prezentată ca o prostituată. Nu este o femeie nemăritată care alege să devină prostituată, ci o femeie măritată care alege să fie prostituată. Tabloul e șocant. E ca și cum soția regelui, se duce la colțul străzii pentru a se prostitua. De ce ar face acest lucru? Are tot ce-i trebuie. Nu mai are nevoie de bani, nici de protecție. Deja are bogăție, slavă, renume. Ideea de a se prostitua îi face doar rău: își pierde renumele, ajunge de batjocura regatului, pierde statutul de regină, pierde bogăția și protecția de care se bucură o regină, pierde relația cu regele și apoi este condamnată la moarte de către rege. De ce ar alege o regină să devină prostituată la colț de stradă? Popoarele slujeau idolilor în speranța protecției și binecuvântărilor materiale. Dar pe vremea lui Solomon, Israel era copleșit de binecuvântări și protecție. De ce ar sluji și altor idoli? Ce puteau aceștia să-i ofere în plus? În acest pasaj, Domnul insistă și pe faptul că femeia a folosit în actul prostituției toate darurile pe care le-a primit de la soțul ei. Ea a folosit

bogățiile primite de la Yahwe pentru a face idoli și belșugul primit de la Yahwe pentru a aduce jertfe acestor idoli. Este ca și cum regina care a devenit prostituată ia bogățiile primite de la împărat pentru a-și construi bordelul și pentru a face apoi daruri ibovnicilor ei. Ea a curvit pe cheltuiala soțului și nu pe propria sa cheltuială. Dumnezeu insistă că ea a pus în slujba curviei și idolatriei hainele ei, podoabele de aur și de argint, hainele cusute la gherghef, tămâia și undelemnul, pâinea, floarea făinii, mierea...Tabloul este dramatic și de neînțeles. O fetiță abandonată este crescută de un tânăr rege. Aceasta îi poartă de grijă în toate și-i dă cea mai aleasă educație. Ea crește mare și este foarte frumoasă, el o ia de soție și ea ajunge împărăteasă. Și apoi, deodată, ia din bogățiile împăratului și-și construiește un bordel la colț de stradă și devine prostituată pentru orice trecător. Și ne-am aștepta să urmeze verdictul final. Dar nu se întâmplă acest lucru, căci prostituata continuă să facă grozăvii și mai mari, după cum urmează:

16:20-21 – Jertfește copiii săi idolilor

Ea nu se mulțumește cu curviile ei. Ia copiii Domnului, **pe care-i născude Domnului**, și-i jertfește în cinstea noilor ibovnici. Este ca și cum regina ar avea și copii cu mărețul rege. După ce își face bordelul, ia copiii regelui ca să fie slujitori în acel bordel și-i dăruiește ca sclavi ibovnicilor, iar aceștia îi supun la chinuri și slujbe grele până mor. Ce rege ar suporta un asemenea lucru?

V.22 este foarte important: *și în mijlocul tuturor urâciunilor și curviilor tale nu ți-ai adus aminte de vremea tinereții tale când erai goală, goală de tot, și te zbăteau în sângele tău. El nu spune și nu ți-ai adus aminte de legământul încheiat cu Domnul, sau de toate binecuvântările Sale...ci: nu ți-ai adus aminte de începuturile tale, de cum erai înainte să te aleagă Domnul de soție. Această idee va fi reluată și în v.43. Înseamnă că aducerea aminte a acestui început însemna o mare resursă pentru Israel pentru a se smulge din brațele idolatriei. Ce însemna acel început, adică acea robie cumplită din Egipt? Îi arăta în primul rând ce înseamnă să fii fără Dumnezeu și să slujești idolilor. Practic, robia fizică din Egipt reflecta robia spirituală a poporului și era o consecință directă a idolatriei lor. Întoarcerea la idoli nu putea decât să-i readucă în starea de robie. De asemenea, începutul poveștii femeii mărește gravitatea adulterului ei. Chiar dacă ar fi fost o*

femeie liberă dintr-o casă regală înainte să fie aleasă de Rege, tot ar fi avut o vină de moarte în cazul unui adulter din pricina legământului făcut cu Regele. Dar ea nu fusese o femeie liberă dintr-o casă regală. Fusese o fetiță abandonată în câmp cu origini rușinoase. Or pentru a candida la poziția de regină, originile contau enorm. Un copil abandonat, cu origini îndoielnice, nu putea visa la o vreo funcție înaltă. Așa erau obiceiurile vremii. Originile contau enorm. Deci ea era o fetiță abandonată pe câmp cu origini rușinoase. Această fetiță a fost crescută de împărat și apoi luată de soție. Tocmai din această pricină, devotamentul ei și recunoștința față de rege trebuiau să fie totale, mult mai mari decât ale unei prințese de viță nobilă care ar fi fost luată în căsătorie de Yahwe. Este interesant că prin acest verset, putem deduce că Domnul acceptă că ispita idolatriei este reală, că femeia avea nevoie de anumite resurse pentru a face față ispitei. El însă evidențiază apoi că aceste resurse existau și una din cele mai mari era tocmai începutul de viață tragic al acestei femei. Domnul nu spune: *nu ți-ai amintit de începuturile tale* în cadrul v.15, adică în contextul căderii inițiale ale femeii în adulter, ci menționează acest lucru în contextul în care femeia era deja afundată în adulter: ***și în mijlocul tuturor urâciunilor tale NU ți-ai adus aminte....***Cu alte cuvinte, Dumnezeu nu-i spune: *dar înainte să păcătuiești nu ți-ai adus aminte....*,ci: *dar după ce ai păcătuit nu ți-ai adus aminte...*Desigur, amintirea originilor ei era o resursă pentru a împiedica adulterul. Însă Dumnezeu o evidențiază ca pe o resursă pentru a întrerupe adulterul. În cele din urmă, căderea în adulter a însemnat, ca perioadă de timp, sfârșitul domniei lui Solomon, dar persistența în adulter a însemnat toată perioada de după moartea lui Solomon până în vremea lui Ezechiel. Dumnezeu era deci dispus să o primească înapoi dacă ea se va căi și va renunța la curviile ei. Dar ce Împărat ar mai primi-o înapoi pe această femeie ca Regină? După ce s-a dedat la prostituție și a omorât pe copiii regelui de dragul ibovnicilor ei, cine s-ar mai putea gândi că ea ar putea fi cruțată, și că ar putea fi primită înapoi cu rang de regină? Chiar o căință sinceră și întrerupere a adulterului nu ar putea opri mânia și gelozia regelui. Dar desigur, așa cum am comentat și în primele capitole din Ieremia, Marele Rege putea accepta o asemenea recuperare și iertare doar prin Hristos, Cel care avea să se facă păcat de dragul femeii și îi va oferi acesteia o justificare deplină și o identitate nouă prin moartea și învierea Sa. Minunea rămâne că datorită lui Hristos, Yahwe aștepta ca femeia să renunțe la adulter chiar și în

ultimul ceas, și nu pentru a-i putea cruța viața, ci pentru a o putea primi înapoi ca Regină a Sa. De aceea, se aștepta ca în mijlocul nelegiuirilor sale măcar să-și amintească de începutul ei tragic și să revină la împărat. Desigur că amintirea acestui lucru era o resursă-cheie și pentru a nu cădea în adulter. Dar puterea unei ispite constă tocmai în absența lucrului dorit. Tocmai această absență lasă frâu liber imaginației și dă posibilitatea dezvoltării unor iluzii foarte mari. Odată ce obții obiectul dorit iluziile se transformă în deziluzii. Și atunci te poți scârbi de idol și te poți desprinde într-un fel mai ușor. *Deci măcar în mijlocul urâciunilor tale, când ai putut vedea cu ochii tăi că idolii nu-ți pot da ce ai sperat, măcar atunci să-ți fi adus aminte de unde te-a scos Domnul, și să te întorci la El!* Curvia era un fapt împlinit de pe vremea lui Solomon. Dumnezeu nu mai putea aștepta ca femeia să nu cadă în curvie, ci ca ea să renunțe la curvie. Și după jertfirea copiilor ne așteptăm la verdictul final. Dar povestea adulterului nu se termină. Femeia se dedă la noi urâciuni:

16:23-31 – Femeia își înmulțește curviile peste măsură de mult în ciuda pedepselor din partea Regelui

Regina nu se mulțumește cu un singur bordel. Ea umple cetatea de bordele, fiecare colț de stradă de bordele. Ea nu așteaptă ca bărbații să vină la ea, ci se ducea ea la ei, construind bordele la fiecare colț de stradă și lângă fiecare casă. Ea nu se mulțumește doar cu un mic număr de ibovnici. Ea vrea să curvească cu toți bărbații din cetate. Dar nici aceasta nu este de ajuns. Ea vrea să curvească cu bărbați și din alte cetăți și din alte țări. Și reușește să ia legătura cu ei și curvește și cu egipteni și cu asirieni și cu babilonieni.

În plan istoric, acest lucru se reflectă în faptul că Israel umple țara de idoli. 10 idoli în toată țara erau suficienți ca Domnul să fie mânios și ea condamnată la moarte. Dar ea umple țara cu mii de idoli, cu zeci de mii de idoli. Fiecare înălțime, fiecare deal sau copac verde din Israel era înconjurat de idoli. Și ea se închină fără criterii sau limite la toți idolii: și la idolii canaanului și la idolii egiptenilor și la idolii asirienilor și la idolii babilonienilor. Fiecare țară ținea la idolii țării. În anumite contexte mai putea adopta o nouă zeitățe, dar nu în detrimentul idolatriei autohtone care rămânea centrală în religia aceluiași popor. Dar Israel renunța la

Yahwe și primește cu duiumul idoli din toate țările de prim-prejur. Și am văzut în cap.8 cum în însăși casa Domnului erau idoli din toate religiile păgâne de prim-prejur. De unde această sete nebună pentru noi idoli? De ce nu s-a mulțumit doar cu zeii canaanului? Puteau avea ca justificare că erau zei ai locului. Dar ce au luat și zeii din Egipt și din Asiria și din Babilon? De ce regina nu s-a mulțumit cu ibovnicii din cetate? De ce a căutat să cheme la ea și ibovnicii din alte țări? Ce gândea oare Israel? Oare gândea în felul următor: *Mă închin la zeii canaaniți și tot îmi merge rău...să mă închin deci și la zeii egipteni...dar să mă închin și la cei asirieni...și apoi și la cei babilonieni! Închinându-mă la toți, sigur îmi va merge bine, căci voi avea protecția și binecuvântarea tuturor zeilor!* Nu știm exact, dar mare era rătăcirea lui Israel. Mare era confuzia sa religioasă și mare era disperarea sa după prosperitate, după binecuvântarea zeilor. Curvia lui Israel s-a materializat nu doar în plan religios, ci și în plan politic. Ea nu s-a încrezut în protecția lui Yahwe și s-a dat la tot felul de alianțe cu Egiptenii, cu Asirienii și apoi cu Babilonienii. Dar de fiecare dată, alianța s-a întors împotriva ei și aliatul a devenit un instrument al pedepsei. Egiptul a fost mereu ca o trestie frântă pe care te sprijini. Asiria a cucerit regatul de nord și Babilonul pe cel de sud. Pentru a-l învăța pe Israel să nu-și mai pună încrederea în Aliți, Domnul a orchestrat ca mereu pedeapsa să vină prin Aliatul în care și-a pus încrederea. Mai pe urmă, Israel avea să caute sprijinul Romei, ca pustiirea să vină chiar prin Roma. Și tot așa, de-a lungul întregii sale istorii.

Versetul 27 este extrem de important. Regele nu a închis ochii, nu a rămas pasiv la prostituția femeii. A luat tot felul de măsuri împotriva ei, tot felul de măsuri aspre, tot felul de pedepse, pentru a o atenționa. Pe plan istoric, Israel a fost lăsat pradă foametei, secetei, pustiirilor din partea vrăjmașilor lui. Dumnezeu a vorbit cu Israel printr-un limbaj clar. Israel aștepta de la zei belșug. Dar tocmai când a început să se închine lor, belșugul a dispărut și a început greul. Și tocmai popoarele ale căror zei îi cinstea Israel, pustiau Israelul. Mesajul era clar: închinarea la idoli nu le aduce niciun bine, ci doar nenorocire. Dumnezeu nu a lăsat femeia pur și simplu în rătăcirea ei. Ci a intervenit și a lăsat-o să guste din consecințele alegerilor ei: și-a pierdut din privilegiile de la curte, din accesul la bogățiile de la curte, curtenii au râs de ea, ibovnicii ei au bătut-o deseori și Regele

nu i-a luat apărarea. El Însuși a mustrat-o și i-a cerut să-și revină. Deci perioada de adulter nu e o perioadă liniștită pentru regină. E o perioadă plină de chinuri și suferințe care au venit tocmai din pricina curviilor ei și din partea ibovnicilor ei. Dar care a fost reacția ei la toate aceste chinuri? S-a căit? Nu, ci a căutat noi ibovnici și și-a construit noi bordeluri! Este ca și cum ea ar încerca să umple GOLUL care se mărea din inima ei, cu alte curvii, cu alți ibovnici. Care e reacția alcoolicului după ce pierde tot din pricina alcoolului? Bea și mai mult! Așa și această femeie: răspunsul ei la nenorocirile care au venit peste ea a fost să curvească și mai mult! *Apoi ai curvit cu asirienii, pentru că erai fără saț; ai curvit cu ei, și tot nu te-ai săturat. Ți-ai înmulțit curviile cu țara Canaanului și până în Haldea, dar nici acolo nu te-ai săturat. Ce slăbiciune de inimă ai avut de ai făcut toate aceste lucruri.* Este ca și cum în inima acestei femei s-a dezlănțuit o poftă nebună de curvie. Ea caută noi ibovnici, și noi experiențe sexuale. Și nu se satură niciodată. Aceasta ar însemna că în inima lui Israel s-a dezlănțuit o poftă nebună după idolatrie și păcat, mult mai mare decât depedența naturală spre idolatrie a popoarelor păgâne. Cum să înțelegem acest lucru? Israel ar fi un alcoolic care pentru o perioadă bună de timp s-ar abține de alcool (idolatrie). În această perioadă își reface viața și statutul. Foștii săi colegi de băutură continuă să fie alcoolici cu viața vreaște. Dar la un moment dat, acest alcoolic recuperat se apucă să bea din nou. În el se dezlănțuie o poftă nebună de a bea, o poftă mai mare decât cea pe care o avea la început și mai mare ca a foștilor colegi de băutură. În Egipt, Israel se închina doar zeilor Egiptului. După decăderea lui Solomon, Israel se închina și zeilor Canaanului și zeilor Asiriei și zeilor Babilonului! Într-adevăr, căderea după o perioadă de recuperare duce un om la o stare mai gravă decât cea dintâi. Mântuitorul explică foarte clar acest fenomen prin legițile din plan spiritual și aplică aceste legiți chiar în dreptul lui Israel:

38. Atunci unii din cărturari și din farisei au luat cuvântul și l-au zis: „Învățătorule, am vrea să vedem un semn de la Tine!”

39. Drept răspuns, El le-a zis: „Un neam viclean și preacurvar cere un semn; dar nu i se va da alt semn, decât semnul prorocului Iona.

40. Căci, după cum Iona a stat trei zile și trei nopți în pântecul chitului, tot așa și Fiul omului va sta trei zile și trei nopți în inima pământului.
41. Bărbații din Ninive se vor scula alături de neamul acesta, în ziua judecății, și-l vor osândi, pentru că ei s-au pocăit la propovăduirea lui Iona; și iată că aici este Unul mai mare decât Iona.
42. Împărăteasa de la miazăzi se va scula alături de neamul acesta, în ziua judecății, și-l va osândi, pentru că ea a venit de la marginile pământului ca să audă înțelepciunea lui Solomon; și iată că aici este Unul mai mare decât Solomon.
43. Duhul necurat, când a ieșit dintr-un om, umblă prin locuri fără apă, căutând odihnă, și n-o găsește.
44. Atunci zice: „Mă voi întoarce în casa mea, de unde am ieșit. Și, când vine în ea, o găsește **goală**, măturată și împodobită.
45. **Atunci se duce și ia cu el alte șapte duhuri mai rele decât el: intră în casă, locuiesc acolo, și starea din urmă a omului acestuia ajunge mai rea decât cea dintâi. Tocmai așa se va întâmpla și cu acest neam viclean.”**

(Matei 12).

Starea omului devine mai rea decât cea dintâi pentru că și vina omului este acum mai mare. El respinge o revelație mai mare, precum și beneficiile și condițiile favorabile ale recuperării. Vina sa mai mare legitimează o acțiune mai dură din partea lumilor întinericului. Așa s-a întâmplat și cu Israel după ieșirea sa din Egipt și după zidirea Templului de la Ierusalim. A primit o revelație mai mare, s-a bucurat de vindecare și recuperare. Întoarcerea la idoli nu putea decât să-l ducă la o stare mai rea decât cea din Egipt și decât a popoarelor idolatre din jur. Și așa a fost. Primirea revelației a ațâțat în acest popor o răzvrătire cumplită, și lumi spirituale cumplite. Acestea nu puteau acționa asupra poporului câtă vreme acest popor rămânea în ascultare. Dar odată creată fisura prin neascultare, poftele din adânc și lumile spirituale din văzduh s-au putut dezlanțui asupra lui Israel. Iată de ce ea ajunge o prostituată de cel mai jos nivel. Iată de ce nu se mai satură de

idolatrie, ci caută mereu alți idoli și alți idoli! Și acum chiar că ne așteptăm la verdictul final. Dar decăderea e chiar mai mare decât cea descrisă până acum:

16:32-34 – Femeia este o prostituată care nici măcar nu-și cere plata

O prostituată cere o plată. Ea se prostituează pentru a obține plata respectivă. Dar fosta regină a ajuns o altfel de prostituată. Este o prostituată care nu cere nicio plată. Ba mai mult decât atât: plătește ea ibovnicilor ei ca să se culce cu ea. Scopul acestei prostituate este curvia însăși. De aceea, ea dă daruri ibovnicilor ca ei să vină la ea și să se culce cu ea. Această prostituată este dependentă de sex, și e obsedată de noi experiențe sexuale. De aceea nu cere plată de la ibovnici, ci ea îi plătește pe aceștia. Este o decădere greu de imaginat în dreptul unei femei. Adevărul e tragic: Israel a ajuns pe plan moral și spiritual mai rău decât cea mai de jos prostituată. Inventează practic un nou tip de prostituție care aduce plată bărbaților și nu prostituatelor. Cum s-ar transpune în plan istoric acest fapt? E vorba în primul rând de pofta nebună de idolatrie care s-a dezlănțuit în inima poporului și de care am vorbit mai sus. Această poftă a făcut ca modul în care Israel a primit noi zeități să fie atipic. Și celelalte popoare puteau adopta zeități de la țările vecine. Dar făceau lucrul acest contra cost, așteptând o plată, adică urmărind un interes politic. O țară putea adopta un zeu al Egiptului de dragul unei alianțe politice cu Egiptul. Popoarele supuse de Asiria acceptau închinarea la zeul Asiriei deoarece lucrul aceste le era impus. Plata consta în faptul că asirienii își reduceau din atrocități. Popoarele supuse Babilonului puteau accepta zeii babilonieni pentru că se dovediseră a fi mai puternici și pentru a se pune bine cu noii lor stăpâni. Mereu era un interes în joc. Dar Israel a adoptat idoli popoarelor din jur ÎNAINTE de a încheia alianțe politice cu aceștia și înainte de a fi stăpânite de aceștia. Ea nu a cerut nicio plată. În ce sens ar fi plătit ea pe ibovnici? Oare efectiv au plătit ei preoți din alte popoare pentru a-i învăța cum să slujească noilor zei adoptați? Tot ce este posibil, dar Scriptura nu pare să consemneze aceste fapte. O altă perspectivă ar fi că ei erau în belșug când s-au dedat la idoli. Au dat acestora darurile primite de la Yahwe fără să aștepte ceva în schimb, și au continuat să dea idolilor daruri și când foametea și lipsa s-au abătut asupra țării. Cu alte cuvinte, ei s-au închinat idolilor fără să aștepte neapărat ceva în schimb. Au căutat idolatria de dragul idolatriei. Au plătit idoli fără să aștepte neapărat ceva de la ei.

16:35-43 – Verdictul final: judecarea prostituatei!

De data aceasta verdictul final nu mai poate fi amânat. Prostituata a ajuns la apogeul curviei ei și a respins toate atenționările și pedepsele Regelui. Verdictul final este inevitabil. Nicio mijlocire pământească sau cerească nu mai pot opri sau măcar amâna rostirea și punerea în aplicare a sentinței finale. V.36 recapitulează mai întâi capetele de acuzare (*ca și cum nu ar fi fost clare până acum!*). Apoi curva este condamnată la moarte. Dar moartea sa nu are loc oricum. Ea este dată în mâna ibovnicilor ei pe care i-a iubit și pe care apoi i-a urât. Îi va strânge pe toți acești ibovnici. Aceștia o vor dezbrăca de hainele scumpe, și ea va fi goală înaintea lor, goala ca în ziua tinereții ei. Aceștia îi vor distruge casele de curvie și îi vor arde toate bordelurile. Apoi o vor ucide cu pietre și o vor străpunge cu sabia. Cum transpunem în plan istoric această pedepsire a prostituatei- ibovniciei pe care inițial i-a iubit, pe urmă i-a urât? Israel a iubit mai întâi puterile politice cu care a făcut alianțe, dar apoi i-a urât când a fost dezamăgită de aceștia. Dar a continuat în schimb să iubească idolii lor. Dumnezeu va aduna împotriva Ierusalimului toate oștile popoarelor din jur cu ai căror idoli evreii au curvit și a căror protecție au căutat-o la un moment dat. Într-adevăr, armata babilonienilor era un fel de NATO antic, adică o armată internațională, care cuprinde oșteni din toate popoarele cucerite de babilonieni. Ieremia subliniază de mai multe ori că Domnul va aduce toate împărățiile de la miazănoapte împotriva lui Israel și va aduna multe neamuri împotriva Ierusalimului. Astfel, la asedierea Ierusalimului au participat armate din toate popoarele de la miazănoapte, dar și din jurul Israelului. Aceste oști slujeau idolilor la care se închinau evreii și aduceau nimicirea în numele și cu ajutorul acestor idoli. Astfel Ierusalimul e nimicir de puterile politice în care s-a încrezut și de reprezentanții idolilor pe care i-a slujit. Observăm din nou pedagogia pedepsei divine. Regele nu aduce judecata finală asupra curvei oricum. Nu cere oștenilor lui să-i taie capul. Ci aduce pe ibovnicii femeii împotriva acesteia. Aceștia îi ard bordelurile, o dezbracă de tot, o batjocoresc pentru goliciunea ei și apoi o omoară cu pietre. Femeia poate înțelege astfel ce înseamnă să fie fără protecția Soțului ei și cât de mult a greșit prin curviile ei. Ea trebuie să înțeleagă că propriile sale curvii i-au adus pieirea și că înșelarea Soțului a fost cel mai cumplit lucru pe care l-a putut

face. De aceea, Regele nu o pedepsește oricum. Înseamnă că nu o pedepsește de tot. Înseamnă că deși este condamnată la moarte, ea nu moare de tot. Înseamnă că Regele tot mai speră la o vindecare. Dar cum e posibilă vindecarea dacă femeia e condamnată la moarte? Răspunsul este unul singur: Femeia omorâtă va trebui să învieze: Ierusalimul dărâmat va trebui reconstruit într-o bună zi! Condamnarea la moarte a femeii înseamnă raderea din temelii a cetății Ierusalimului. Ea va înceta să existe ca cetate. Va deveni un morman de ruine. Nu va mai exista cetatea Ierusalim! Judecarea ei este o jertfă sângeroasă a urgiei și geloziei. Care e scopul judecării ei? Sunt două scopuri principale pe care deja le-am identificat în cartea Ezechiel. Unul vizează vindecarea viitoare a cetății înviate/reconstruite: și vor ști că Eu sunt Domnul. Astfel se justifică caracterul pedagogic al pedepsei. Altul vizează potolirea mâniei divine: *Îmi voi potoli mânia împotriva ta și nu voi mai fi gelos pe tine; Mă voi liniști, nu voi mai fi supărat!* Între cele două scopuri mai apare unul care de fapt le face posibile pe acestea două: *voi face să înceteze astfel curvia ta, și nu vei mai da plată de curvă.* Distrugerea cetății înseamnă implicit încetarea curviei ei. De vreme ce nu mai există ca cetate nu mai poate curvi. Rămășița cetății mai poate curvi în robia babiloniană, însă e departe de țara aleasă, de locul Templului, de Fața Domnului. Israel nu mai e o națiune cu o cetate și cu o țară, ce poate curvi din această poziție cu celalalte națiuni. Israel rămâne un grup de oameni risipiți printre popoare. Aceștia rămân vinovați de curvia lor, dar mânia lui Dumnezeu e mai potolită prin pedepsirea lor recentă, iar curvia lor nu poate atinge dimensiunea curviei de altădată. Astfel, distrugerea Ierusalimului pune și capăt curviei lor ca popor cu identitate recunoscută de celalte popoare. Acest lucru diminuează considerabil trei lucruri:

- Cufundarea lor și mai adâncă în adulter;
- Mânia și gelozia divină;
- ***Influența lor nocivă asupra popoarelor*** (pe care Israel nu o menționează aici, dar o va dezvolta în alt capitol. Acest aspect este foarte important. Căci adulterul lui Israel nu are consecințe tragice doar asupra ei, ci și asupra popoarelor cu care curvește. Prin curviile ei, ea se rătăcește și mai mult, dar rătăcește și mințile ibovnicilor ei.

Tabloul complet al prostituției Israel este de fapt acesta. Ea se degradează peste măsură de mult, curvind cu toate popoarele din jur, dar și strică tot pământul cu aceste curvii. Tocmai acest tablou complet ne va ajuta să identificăm fără mari dificultăți prostituata din Apocalipsa cu cetatea Ierusalimului!).

Versetul 41b (*Voi face să înceteze astfel curvia ta și nu vei mai primi plată de curvă*) ne aduce aminte și de v.16b: *așa cum nu s-a întâmplat și nici nu se va mai întâmpla vreodată*. Pedepsa are rolul de a întrerupe șirul curviilor Ierusalimului ca aceasta să nu mai săvârșească și alte nelegiuri cu toate urâcinile sale! (vezi v.43b). Cum să înțelegem această încetare a curviilor prin pedeapsă? Sunt mai multe posibilități după cum am sugerat deja. Să le enumerăm din nou adăugând și altele noi:

- Pedepsa distruge smochinele rele. Rămân doar smochinele bune care au șansa vindecării.
- Ierusalimul dispare ca cetate. Astfel Ierusalimul ca CETATE nu mai poate curvi, pentru că nu mai există. Nu mai poate avea loc profanarea Templului și încheierea unor alianțe politice și religioase cu alte popoare.
- Smochinele bune, în urma pedepsei, se detașează pentru totdeauna de idolatria fizică. Practic, acest tip de adulter nu va mai fi repetat niciodată.
- Vindecarea smochinelor bune în urma pedepsei prefigurează marea vindecare de la finalul istoriei, când după distrugerea ultimului Ierusalim apostat, Israel ca popor nu va mai comite adulter niciodată și în niciun fel.

Înțelegem din nou că dacă Dumnezeu nu intervenea în acel moment istoric cu acea pedeapsă cruntă, Israel putea intra într-o împietrire ireversibilă fără nicio șansă de vindecare. Este totuși interesant că în acest pasaj, nu apare expresia-cheie a cărții: *și veți cunoaște că Eu sunt Domnul*. Aici, pasajul insistă doar pe faptul că mânia lui Dumnezeu se va potoli și că Ierusalimul va fi oprit să comită și alte curvii. Pedeapsa este legitimată în primul rând din perspectiva GELOZIEI lui Dumnezeu ca Soț. Și aceasta este și noutatea acestui capitol. El explică marea mânie și supărare a lui Dumnezeu prin paradigma relației de căsătorie, prin paradigma Soțului înșelat. Rămășița din robie nu considera situația de la Ierusalim atât de gravă pentru că nu considera idolatria atât de gravă. Unii dintre ei considerau idolatria un lucru greșit dar totuși tolerabil. Paradigma soțului înșelat le arată că idolatria este un lucru intolerabil. Această paradigmă îi ajută să empatizeze cu Domnul iar marea întrebare nu mai este: *De ce este așa de aspru Domnul cu Ierusalimul? Ci: Cum de a putut Domnul răbda atât de multă vreme Ierusalimul și cum de nu l-a nimicit de pe vremea lui Roboam?* Paradigma aceasta are o forță teribilă și tocmai de aceea o dezvoltă atât de mult profetul. Ea are rolul de arăta poporului cât de gravă este idolatria. Idolatria nu este o greșeală într-o relație, ci un adulter care frânge acea relație.

Ne oprim puțin pentru a medita asupra inimii noastre, asupra cercetării pe care acest pasaj o poate aduce propriei noastre inimi. În primul rând ne reamintim de gravitatea oricărui idol din inima noastră. Ne dăm seama cât de important este să renunțăm la acele lucruri pe care Dumnezeu le demască drept idoli. Conștientizăm cât de grav este să **NU** renunțăm la acele lucruri pe care Domnul le demască drept idoli. O astfel de încăpățănare pe termen lung din partea noastră va stârni gelozia Domnului. În al doilea rând ne gândim la originea noastră ne-sacră. Problema originii ne-sacre este un element-cheie în tot acest pasaj. De fapt el se începe cu acest aspect, și după ce este amintit la mijlocul discursului (vezi v.22), el se încheie tot cu el în v.43: ***pentru că NU ți-ai adus aminte de vremea tinereții tale, ci M-ai ațâțat prin toate aceste lucruri, iată voi face ca purtarea ta să cadă asupra capului tău.*** Și originea noastră este ne-sacră, și e bine să ne aducem aminte de acest lucru:

1. Voi erați ***morți în greșelile și în păcatele voastre***

2. În care trăiați odinioară, ***după mersul lumii acesteia, după domnul puterii văzduhului, a duhului care lucrează acum în fiii neascultării.***

3. Între ei eram și noi toți odinioară, când trăiam ***în poftele firii noastre pământești***, când ***făceam voile firii pământești*** și ale gândurilor noastre și eram ***din fire copii ai mâniei***, ca și ceilalți.

(Efeseni 2)

Pavel vorbește aici mai întâi de neamuri și apoi de evrei. Dar toate aceste descrieri se potrivesc în primul rând neamurilor. Toți dintre neamuri sunt copiii ai mâniei, născuți morți din punct de vedere spiritual, născuți sub dreptul de stăpânire al diavolului și sub incidența mâniei lui Dumnezeu, infectați deja de păcatele și bolile părinților, dar și cele ale neamului în care ne-am născut. Din punct de vedere spiritual ne-am născut ca un copil abandonat la naștere, nerecunoscut de Creator și abandonat în întunericul spiritual al acestei lumi. Deși venim din Dumnezeu ne naștem infectați de păcat, deci lipsiți de prezența Lui și sub mânia Lui. Despre copiii credincioșilor, Pavel spune că sunt născuți curați sau sfințiți. Ei beneficiază de o protecție spirituală specială, dar aceasta nu înseamnă că ei nu se nasc păcătoși și nu sunt copii ai mâniei ca toți ceilalți. La fel ca poporul Israel, fiecare din noi se poate identifica în copilul abandonat la naștere din alegoria din Ezechiel cap.16. Și Israel venea din Avraam și tot era un copil abandonat la naștere. Noi care suntem din viața sălbatică a neamurilor cu atât mai mult suntem copii abandonați la naștere. Dar și pe noi Dumnezeu ne-a ales și ne-a căutat tot prin mila sa și tot prin harul Său. Și măcar că eram dintre neamuri, de departe, prin Hristos, am fost apropiați și am devenit copiii ai Săi, parte din Mireasa Sa, cu același drepturi și privilegii ca fiii legitimi ai făgăduinței. Mai mult ca Israel, putem să ne identificăm cu acel copil abandonat la naștere și mai mult ca Israel, putem aprecia harul de a deveni parte din soția Domnului. Ei erau de la început sub incidența promisiunilor făcute de Dumnezeu lui Avraam. Noi nu eram sub incidența directă a acestor promisiuni, și totuși Dumnezeu s-a îndurat de noi prin Hristos, prin care nu doar suntem mântuiți, dar suntem făcuți Casă a lui Dumnezeu, Mireasă a Mielului, cetățeni împreună cu sfinții. Și nouă ni se cere devotament ca și lor. Și în cazul nostru, idolatria înseamnă adulter. Și nu ne putem mândri sau putem cădea în capcana căutării

propriilor merite. Și noi putem chema alte 7 duhuri mai rele peste noi și starea noastră de pe urmă să devină mai gravă decât cea dintâi. Și noi putem stârni gelozia Domnului și noi putem fi pedepsiți și lepădați. Alegoria din Ezechiel 16 se aplică fiecăruia dintre noi, dar și fiecărei Biserici locale născute prin același mărțur har. Judecata celor 7 Biserici din cartea Apocalipsa arăta cu claritate toate aceste lucruri. Aș mai sublinia faptul că orice copil abandonat la naștere suferă o traumă care îl va urmări toată viața. Prin actul abandonării se înscrie adânc în sufletul său neîncrederea față de autoritatea părintească și față de autoritate în general și teama de a fi abandonat din nou. Astfel, în relația cu Cel care ne-a înfiat avem mereu reflexul de a ne îndoii de bunele Sale intenții cu noi, cu viața noastră. Când ceva nu va merge cum ne-am dori noi, când vom trece prin greutăți, se va activa imediat neîncrederea față de Autoritatea cerească și ne va veni gândul că Domnul ne va lăsa în mâna vrăjmașilor noștri, că El Însuși ne va abandona. În cele din urmă ce vină are copilul abandonat la naștere? Ce vină avem noi că Adam s-a răzvrătit și că ne naștem orfani din punct de vedere spiritual? În marea Sa bunătate, Dumnezeu ne caută pe fiecare să ne înfieze, dar totuși tot El a îngăduit să ne naștem orfani. Din pricina păcatului lui Adam se pare că erau doar două variante: să ne naștem orfani sau să nu mai intrăm în existență. O a treia variantă nu era valabilă. Dumnezeu lasă ca omenirea să-și continue existența și astfel noi să intrăm în existență ca orfani. Decât să nu intrăm în existență deloc, Dumnezeu decide că e mai bine să intrăm în existență ca orfani și apoi să fim înfiați de El. Varianta de a nu intra deloc în existență nu pare încântătoare pentru nimeni. În Apocalipsa 5, Ioan plânge multă vreme când nimeni nu se găsește vrednic să deschidă cartea. Dacă e vorba de cartea planului lui Dumnezeu cu noi, atunci plânsul lui Ioan ne arată că pentru niciun om varianta neintrării în existență nu era atractivă. Iov, sub atacurile celui rău, e cel care bleastă ziua în care s-a născut și pune problema în termenii în care neintrarea în existență e o variantă mai bună. Iov este însă pus la grea presiune când rostește aceste lucruri de care apoi îi va părea rău. Să ne naștem orfani ca apoi să fim înfiați sau să nu naștem deloc? Dumnezeu a decis că e mai bine să ne naștem orfani ca apoi să fim înfiați. Și putem avea deplină încredere în decizia Sa. Dar în același timp, trebuie să acceptăm trauma în care ne-am născut, condiția adâncă de faptură păcătoasă și decăzută. Doar așa vom putea fi îngăduitori și răbdători cu noi și cu ceilalți și doar așa vom înțelege și îngăduința lui

Dumnezeu față de greșelile noastre. Dacă vom echivala orice păcat din viața noastră cu un adulter care stârnește gelozia Domnului, vom merge pe un drum greșit al învinovățirii și întristării permanente și apoi al negării și neprihănirii personale. Dacă vom accepta condiția de păcătoși vom accepta și multe noastre păcate inevitabile, dar și măreția harului Său. Adulterul va fi persistența noastră încăpățanată într-o idolatrie pe care Duhul a demascat-o în multe rânduri. Doar acest tip de adulter va fi comparabil cu curviile Ierusalimului descris în Ezechiel 16. Dar condiția noastră din naștere nu-L face pe Dumnezeu să fie mai îngăduitor în sine cu realitatea păcatului. Păcatul moștenit e tot păcat și e la fel de grav înaintea lui Dumnezeu. E nevoie de Marea Jertfă și doar prin ea, cel născut în păcat, se poate apropia de Domnul. În dinamica creșterii noastre, Dumnezeu poate fi îngăduitor cu greșelile noastre. Dar din perspectiva îndreptării noastre orice păcat aduce moartea, și de aceea orice păcat trebuie curățit prin Hristos. Aceste gânduri le-am dezvoltat și cu alte ocazii, acum vreau să insist doar pe problema neîncrederii care urmărește toată viața pe copilul abandonat la naștere. Nu trebuie să subestimăm trauma în care ne-am născut și nici impactul ei asupra sufletului nostru. Astfel nu vom fi surprinși de imensa neîncredere pe care o vom descoperi în inima noastră atunci când ne vom apropia de Domnul. Desigur dacă trauma nașterii noastre în păcat e urmată de trauma de a fi abandonat sau abuzat sau neglijat de părinții fizici, atunci potențialul de neîncredere față de Părintele ceresc crește mult mai mult. Chiar dacă am avea părinții perfecți, tot am rămâne copii abandonați la naștere, traumatizați pe viață. Înclinața noastră spre neîncredere față de Tatăl ceresc ne va urmări până la finalul vieții. În ciuda faptului că El își va fi arătat dragostea și credincioșia 60 de ani și în ultimul an al vieții, în mijlocul unei încercări ne va veni gândul: *Dar oare Domnul nu m-a părăsit? Oare nu mă va lăsa în voia sorții?* Desigur, această neîncredere are și alte explicații și alte rădăcini. Adam nu s-a încrezut în Domnul și s-a răzvrătit. El a crezut minciuna șarpelui cu privire la Dumnezeu. Atunci el a fost virusat de Lucifer cu răzvrătire și neîncredere față de Dumnezeu și a transmis acest virus și urmașilor lui. Dar alături de această rădăcină luciferică a îndoielii și răzvrătirii se adaugă și trauma reală a copilului abandonat la naștere. La acestea două se adaugă și traumele la care suntem supuși de autoritățile sau semenii din viața noastră. În acest context, actul încrederii în Domnul pare imposibil. Poate de aceea și strălucește atât de mult când este accesat.

Poate de aceea credința noastră în Domnul e mai de preț decât aurul. Lupta cu îndoiala va fi dusă până la capăt. Dar înțelegerea rădăcinilor îndoielii ne va ajuta să acceptăm și să ducem această luptă până la capăt.

Ne oprim puțin pentru a medita și asupra inimii lui Dumnezeu. Acest capitol confirmă descoperirile din cartea Ieremia cu privire la relația eternă dintre Dumnezeu și poporul istoric Israel. Nu e doar un legământ, doar un contract, ci e o relație de iubire, infinit mai profundă decât relația dintre un soț și soție. Relația soț-soție este acea relație în care noi vedem cel mai bine iubirea, dăruirea, fidelitatea. În Ezechiel 16, Dumnezeu folosește paradigma acestei relații pentru a ne explica natura relației dintre El și poporul evreu. Dar realitatea cerească este net superioară paradigmei pământești. În fapt, relația de căsătorie este doar o palidă oglindire a profunzimii legăturii dintre Dumnezeu și Israel. Este una când un bărbat jură unei femei credință, și alta când Dumnezeu jură cuiva credință, se alipește cu toată inima de cineva și-i spune: *Ești a Mea!* În Ezechiel 16 este incredibil faptul că se insistă nu pe faptul că Israel a jurat credință Domnului, ci pe faptul că Domnul a jurat credință lui Israel. Tot planul răscumpărării umanității și toată revelarea de Sine a lui Dumnezeu din Scriptură și din istorie au în centrul lor relația dintre Yahwe și Israel. Neînțelegerea iubirii divine față de acest popor istoric ne ține departe de inima lui Dumnezeu, de centrul răscumpărării, de piatra unghiulară a planului Său. De aceea e binevenit ca în cartea Ezechiel să ne amintim de iubirea Sa eternă, de legătura Sa privilegiată față de acest popor istoric: poporul evreu. Revenim și asupra ideii că distrugerea cetății Ierusalimului duce la încetarea curviilor sale. Acest lucru ar însemna că fără țară și fără Ierusalim, Israel este mai ferit să se dedea la acele curvii care stârnesc cu putere gelozia Domnului. Greșelile făcute de un Israel care stăpânește țara și Ierusalimul par a lovi mai adânc în inima lui Yahwe. În acest context, faptul că din 1948 Israel stăpânește țara promisă și că din 1967 stăpânește și Ierusalimul nu ar fi de trecut cu vederea. Din această poziție, greșelile lui Israel ar fi mult mai grave înaintea lui Yahwe. Departe de a se fi întors la Yahwe și de a-și pune încrederea în Domnul, Israelul de astăzi caută siguranța în tot felul de alianțe politice. Iar din punctul de vedere al stării spirituale, fie se cufundă într-o religiozitate aproape fanatică, fie se lasă penetrată de imoralitate. Cum spunea, din perspectiva paradigmelor biblice, aceste fapte nu pot fi trecute

ușor cu vederea. Legământul dintre Israel și Yahwe este încă în vigoare și Yahwe așteaptă ca Israel să se încreadă doar în El și să-L reprezinte cu cinste printre neamuri. În limbajul legământului sinaitic, presiunile și greutățile la care sunt supuși evreii din partea vecinilor lor, oglindesc mâna aspră a lui Dumnezeu care apasă asupra lor din pricina necredințioșiei lor.

Ezechiel 16 are o mare importanță și din perspectivă escatologică. Multe pasaje din Vechiul Testament prezintă Ierusalimul ca o prostituată, dar Ezechiel 16 pare să fie cel mai explicit din toate aceste pasaje. Astfel, prin această lentilă, atunci când găsim în Apocalipsa Marea Prostituată, ne vom gândi în primul rând la Ierusalim. Am discutat în nenumărate rânduri că dicționarul Apocalipsei este Vechiul Testament. Pentru un evreu puternic ancorat în Vechiul Testament, imaginea prostituatei din Apocalipsa se va referi în primul rând la Ierusalimul apostat. În Apocalipsa 11:8 ni se spune cu claritate că cetatea cea mare, care în înțeles DUHOVNICESC, se cheamă *Sodoma* și *Egipt* (și de ce nu și BABILON!) este locul unde a fost răstignit și Domnul celor 2 prooroci, adică Hristos Isus. Or acest loc este Ierusalimul istoric. Apoi în Apocalipsa 12 Israel este înfățișat ca o femeie dusă în pustie. În Apocalipsa 17 Prostituta este prezentată mai întâi ca o femeie dintr-o pustie. În a doua parte a cap.17 din Apocalipsa avem și tâlcuirea imaginilor simbolice din prima parte. Dacă în prima parte ni se prezintă o curvă care șade pe ape mari și o femeie care șade pe o fiară cu 7 capete și 10 coarne, în a doua parte a cap.17 ni se explică semnificația acestor simboluri astfel:

- **Fiara cu 7 capete și 10 coarne:**
 - Cele 7 capete = 7 munți, dar și 7 împărați
 - Fiara = al 8-lea împărat, și este din numărul celor 7 împărați
 - Cele 10 coarne = 10 împărați
- **Apele** = noroade, gloate, neamuri și limbi
- **Femeia** = cetatea cea mare, care are stăpânire peste împărații pământului

Ne aducem aminte de un principiu important din Apocalipsa, și anume: avem în carte multe simboluri tâlcuite, explicate, iar acestea NU sunt explicate prin alte simboluri. Astfel, cele **7 sfeșnice** se referă la 7 Biserici, și cele **7 stele** la 7 îngeri. **Fiara** se referă la un împărat, **apele** la noroadе, iar **femeia** la cetatea cea mare. După cum nu considerăm că termenul de Biserică e un alt simbol, la fel nu ar trebui să considerăm că termenul de înger este un alt simbol. La fel după cum nu considerăm că termenii de împărați și noroadе sunt alte simboluri, nici termenul de cetate nu-l vom considera un alt simbol. Deci femeia este o cetate, adică un oraș. Și nu este orice oraș, ci cetatea sau orașul cel mare. Nu vorbim deci nici de o religie sau instituție mondială, ci în primul rând de un oraș. Or în Apoc.11 cetatea cea mare este Ierusalimul istoric. Deci în Apoc.17, prostituata nu poate fi decât Ierusalimul istoric, ceea ce în lumina cărții Ezechiel nu este nicio surpriză. În Vechiul Testament, marea prostituată nu poate fi decât Ierusalimul. Doar o singură dată o altă cetate (cetatea Ninive în Naum cap.3) este prezentată ca o curvă. Dar în rest, Ierusalimul e înfățișată de sute de ori ca o curvă. Aceasta și din pricină că doar cu Israel Domnul a încheiat un legământ, și doar Ierusalimul l-a ales ca loc pentru Numele Său. Doar Ierusalimul/Israelul este soția Sa. De aceea neascultarea Ierusalimului e mai gravă decât neascultarea oricărei alte cetăți. De aceea, Ierusalimul este Marea Cuvă. Cei mai mulți autori consideră că Apocalipsa a fost scrisă în jurul anului 90 d.H, deci când Ierusalimul era distrus deja și nu mai era stăpânit de evrei. În acest context, pasajele din Apocalipsa reprezintă și o profeție despre renașterea Ierusalimului sub dominație evreiască. Aceste profeții ne descriu cum va arăta scena istorică mondială pe timpul lui Anticrist. Fiara este Anticristul care va fi spulberat de a doua venire a Mielului. Deci scena mondială construită în jurul fiarei reprezintă scena mondială de la finalul istoriei. Și pe această scenă găsim și un Ierusalim istoric evreiesc. Iar acest Ierusalim joacă un rol central și se află într-o relație privilegiată cu fiara, adică cu Anticrist și împărăția acestuia. Deci aceste profeții din Apoc.17-18 nu doar prezic că Ierusalimul evreiesc va renaște pe scena istorică, dar ne și arată cum va arăta acest Ierusalim în timpul lui Anticrist. Și găsim în descrierea cetății celei mari din Apoc. 17-18:

- Imagini din profeții adresate Ierusalimului apostat (ideea de curvă)

- Imagini din Evanghelie adresate împotriva Ierusalimului apostat din sec.1
- Imagini din profeții adresate Babilonului istoric
- Imagini din profeții adresate Tirului istoric
- Imagini ce ne trimit cu gândul la Roma sec.1

Tocmai din complexitatea acestor imagini e greu de identificat cetatea cea mare din Apocalipsa. Este Ierusalimul sec.1 sau Roma sec.1? Este Ierusalimul, sau Babilonul? Este capitala evreilor sau capitala vreunui imperiu al neamurilor? Este Ierusalimul istoric (care nu este port) sau un mare port la mare ca Tirul? Este cu adevărat un oraș sau un simbol complex? Dar în Apocalipsa nu avem o descriere a ceva ce a fost, ci o profeție cu privire la ceva ce va fi. Nu este o prezentare a Ierusalimului sec.1, ci o înfățișare cu privire la cum va arăta Ierusalimul în ultimele zile ale istoriei. Înțelegem că Ierusalimul va avea o evoluție complexă și va ajunge la un anumit punct în care înglobează în el însuși toate imaginile de mai sus. De aceea nu este doar o Prostituată care prigonește pe sfinți și proroci, fapt valabil pentru Ierusalimul din vremea lui Ezechiel sau cel din sec.1. Ea își păstrează această identitate, dar este mai mult decât atât. *Ea șade pe fiară și peste multe popoare și are autoritate peste împărații pământului. Ea este plină de lux și belșug și prin risipa ei s-au îmbogățit toți negustorii pământului, astfel încât distrugerea ei duce la economia mondială în criză.* Aceste noi caracteristici ne trimit cu gândul la Roma sec.1 Apoi: *Cu ea au curvit toți împărații pământului și toți s-au îmbătat cu vinul curviei ei, și toate neamurile au fost amăgite de vrăjitoria ei.* Această caracteristică nu se mai potrivește la fel de bine cu Roma sec.1 În concluzie, Ierusalimul din timpul lui Anticrist ar avea următoarele atribute:

- **Apostat** (*Prostituată*)
- **Prigonește pe sfinți** (*Îmbătată de sângele ucenicilor lui Isus*)
- **Centru politic mondial** (*șade pe noroade dar și pe fiară, are stăpânire peste împărații pământului*)

- **Centru economic mondial plin de lux** (*toți negustorii pământului se îmbogățesc de pe urma risipei ei*).
- **Centru religios mondial** (*cu ea curvesc toți împărații pământului, și toate neamurile sunt îmbătate de vinul curviei ei și amăgite de vrăjitoria ei*). Observăm că în lumina lui Ezechiel 16 curvia cu neamurile se poate realiza atât în plan religios, cât și în plan politic prin alianțe. În Apocalipsa se insistă că prostituata a curvit *cu împărații pământului* (nu doar cu neamuri ca în Ez.16) și că impactul curviilor ei asupra neamurilor este mai mare. Și în Ezechiel și în Ieremia, adulterul Ierusalimului are un impact spiritual negativ asupra neamurilor. Când preotul lui Dumnezeu se compromite, popoarele se bucură, hulesc Numele Domnului și se cufundă și mai mult în păcat. Însă nici în Ezechiel, și nici în Ieremia nu este exprimat atât de direct și dezvoltat acest impact ca în Apoc.17-18. Deducem că Ierusalimul apostat de la finalul istoriei va eclipsa prin curviile lui atât Ierusalimul de pe vremea Ezechiel, cât și cel din secolul întâi.

Ierusalimul de la finalul istoriei pare a fi efectiv un centru al lumii, jucând pentru lume un rol asemănător cu Babilonul pentru Imperiul Babilonian și cu Roma pentru Imperiul Roman. Ea pare a fi marea capitală a unui imperiu mondial ce va fi până la urmă stăpânit de Anticrist (al 8-lea împărat), fiind în același timp creierul prigoanei împotriva creștinilor, creierul politic și economic al lumii, dar și creierul religios al omenirii propagând o mare minciună care îmbată/amăgește pe toți împărații pământului și pe toate popoarele. În cele din urmă Anticristul împreună cu ceilalți împărați vor distruge acest măreț Ierusalim, *împlinindu-se astfel planul și cuvintele lui Dumnezeu*. Dumnezeu va judeca din nou Ierusalimul la finalul istoriei așa cum a profetizat și în Zaharia cap.13-14. Observăm asemănări între modul în care este judecată curvia din Ezechiel 16 și prostituata din Apoc.17-18: este lăsată *goală*, este arsă *în foc*. Dar în Apocalipsa 18 ne surprinde faptul că Ierusalimul pare a fi judecat pentru totdeauna. Parcă nu mai este loc pentru renașterea sa așa cum anunță proorocii din vechime. Acum e posibil ca Ierusalimul să-și piardă identitatea geografică devenind la final un mega-oraș, un adevărat Babilon, întinzându-se poate până la Marea Mediterana și devenind astfel și un

mare port ca Tirul antic cu care este asemănat. Acest Ierusalim-Babilon va fi distrus pentru totdeauna. Dar Ierusalimul istoric va renaște sub domnia Mielului. Ieremia 31:35-40 ne sugerează că Ierusalimul de sub domnia lui Mesia nu va fi un mega-oraș și va respecta granițele Ierusalimului antic. Ezechiel 16 va continua cu o profeție despre restaurarea Ierusalimului. Dar și Apocalipsa 18 se încheie cu nunta Mielului. Imaginea curvei este înlocuită de imaginea Miresei credincioase. Dar cine este această Mireasă? Desigur noi ne gândim imediat la Biserică. Și poate nu greșim. Totuși profețiile Vechiului Testament identifică cu claritate această mireasă cu Ierusalimul curățit și restaurat. Și aici este marea surpriză a planului divin. După ce revine pe pământ, Mesia alege ca reședință și ca Mireasă, tocmai rămășița Ierusalimului, rămășiță curățită prin focul judecății și adusă la o profundă căință. Tocmai acest gest de a alege ca reședință Ierusalimul și de a-l binecuvânta și înălța peste măsură de mult va uimi atât Ierusalimul cât și popoarele. Ierusalimul nu se va mai mândri de înălțarea lui, căci în sfârșit a înțeles că este ales prin har și nu prin merite. (Ierusalimul va urma traseul lui Saul din Tars. Marele apostat și prigonitor e ales să fie apostol al neamurilor. Pavel nu s-a mândrit, căci a știut că a fost ales doar prin har). Iar popoarele vor fi uimite de bunătatea lui Dumnezeu. Nu vor mai vedea în acest Dumnezeu sfânt un dușman ci privind la soarta Ierusalimului, vor fi atrase să cunoască pe acest Dumnezeu al iubirii, pe acest Dumnezeu care iubește Ierusalimul cu o dragoste de neînțeles. Astfel se va împlini profeția care spune:

1. Cuvântul Domnului a vorbit lui Ieremia a doua oară, pe când era încă închis în curtea temniței:
2. Așa vorbește Domnul care face aceste lucruri, Domnul care le urzește și le înfăptuiește, El, al cărui nume este Domnul:
3. „Cheamă-Mă, și-ți voi răspunde; și îți voi vesti lucruri mari, lucruri ascunse pe care nu le cunoști.”
4. Căci așa vorbește Domnul Dumnezeul lui Israel despre casele **cetății acesteia** și despre casele împăraților lui Iuda care vor fi surpate ca să facă loc pentru șanțurile de întărire și pentru săbii,
5. când vor înainta să lupte împotriva haldeilor și când se vor umple cu trupurile moarte ale oamenilor pe care-i voi lovi în mânia Mea și în urgia Mea, și din pricina răutății cărora Îmi voi ascunde fața de **această cetate**:

6. „Iată, **îi voi da vindecare și sănătate, îi voi vindeca și le voi deschide un izvor bogat în pace și credincioșie.**

7. **Voi aduce înapoi pe prinșii de război ai lui Iuda și pe prinșii de război ai lui Israel și-i voi așeza iarăși ca odinioară.**

8. **Îi voi curăța de toate nelegiuirile** pe care le-au săvârșit împotriva Mea, **le voi ierta toate nelegiuirile prin care M-au supărat** și prin care s-au răzvrătit împotriva Mea.

9. **Cetatea aceasta** va fi pentru Mine o pricină de laudă și de slavă **printre toate neamurile pământului.** Ele **vor afla tot binele pe care li-l voi face, vor rămâne mirate și uimite de toată fericirea și de toată propășirea pe care le-o voi da.”**

(Ieremia 33)

De ce vor rămâne mirate și uimite popoarele de toată fericirea și propășirea pe care Domnul o va da Ierusalimului? Căci aceste popoare vor ști de toată curvia acestei cetăți și de toate nelegiurile ei. Ele se vor mira de harul nemeritat revărsat de Domnul asupra acestei cetăți. Și apoi următorul pas va fi:

2. Se va întâmpla în scurgerea vremurilor că muntele Casei Domnului va fi întemeiat ca cel mai înalt munte; se va înălța deasupra dealurilor, și toate neamurile se vor îngrămădi spre el.

3. Popoarele se vor duce cu grămada la el și vor zice: „**Veniți să ne suim la muntele Domnului, la Casa Dumnezeului lui Iacov, ca să ne învețe căile Lui, și să umblăm pe cărările Lui.**” Căci din Sion va ieși Legea, și din Ierusalim, cuvântul Domnului.

4. El va fi Judecătorul neamurilor, El va hotărî între un mare număr de popoare; așa încât din săbiile lor își vor făuri fiare de plug, și din sulile lor cosoare; niciun popor nu va mai scoate sabia împotriva altuia și nu vor mai învăța războiul. –

(Isaia cap.1)

Și inima noastră e uimită de gândul că Mireasa Mielului din Apocalipsa 18 ar fi pe pământ Ierusalimul istoric. Dar această uimire ne face să fim atrași către Domnul. Gândul îndoielii de care am vorbit recent este alungat. Propria inimă se liniștește. Dumnezeu NU este acel Tiran ostil care ne leapădă cu bucurie, ci acel Domn al unei iubiri eterne care depășește imaginația noastră. Privind la finalul glorios al Ierusalimului istoric însăși inima noastră e mângâiată și încurajată. Din

cartea Iov știm că cel rău vrea să-L prezinte pe Domnul inimii noastre un Domn rău și nedrept, crud și lipsit de dragoste. Vrea să-L urâm pe Dumnezeu și să-L blestemăm în față. Dar imaginea Tiranului crud este spulberată de povestea Ierusalimului. Povestea Ierusalimului devine argumentul suprem care va zdrobi în conștiința popoarelor imaginea Tiranului nemilos. Recunoaștem că am anticipat sfârșitul poveștii din Ezechiel 16 și nu am avut răbdare să parcurge cap.16 până la final și apoi să creionăm aceste paralele fascinante. Vom studia și ultima parte din Ezechiel și apoi vom reveni la acest final neașteptat al istoriei marei prostituate.

Ezechiel 16:44-63 – Compararea Ierusalimului cu Sodoma și Samaria și finalul neașteptat al istoriei Marei Prostituate

Prin capitolul 16 înțelegem că Biblia, revelația sacră, ne prezintă în cea mai mare parte a ei istoria unei prostituate. Lucrul acesta nu trebuie să ne surprindă, căci revelația ne vorbește despre răscumpărarea omenirii care zace în infidelitate și este bolnavă de adulter până în adâncul ei. Dar oricum sună ciudat să afirmi că Biblia ne prezintă povestea adevărată a unei prostituate. În v.43 suntem deja copleșiți de urâciunea curviilor Ierusalimului. Suntem de acord cu judecata divină. Ce ar mai putea urma? Cu toate acestea profeția construiește o nouă imagine care subliniază și mai mult gravitatea adulterului Ierusalimului. Această imagine înseamnă compararea Ierusalimului cu Sodoma și Samaria. Sodoma și Samaria reprezintă două cetăți a căror nelegiure a fost atât de mare încât Dumnezeu le-a ras efectiv de pe fața pământului. Judecata acestor cetăți era adânc așezată în conștiința colectivă a vremii. Pe timpul lui Ezechiel atât Sodoma cât și Samaria erau încă una cu pământul. Trecuseră sute de ani de la distrugerea acestor cetăți și ele nu mai renăscuseră, Nelegiurea lor a fost atât de mare încât pare că Dumnezeu hotărâse nimicirea lor pentru totdeauna. Samaria e prezentată ca soră mai mare, iar Sodoma ca soră mai mică. Din punct de vedere cronologic Sodoma exista ca cetate din vremurile pre-evreiești ale Ierusalimului, iar Samaria a fost ridicată ca cetate după moartea lui Solomon. Este deci evident că ideea de soră mai mare sau mai mică nu se referă la vechimea cetății, ci mai degrabă la mărimea și rolul politic al cetății. Samaria era capitala celor 10 seminții din Nord dominând politic un teritoriu mai mare decât cel al lui Iuda. Sodoma și Gomora erau cetăți mici dominând politic doar un teritoriu mic din jurul cetăților. Astfel Samaria era sora mai mare și

Sodoma sora mai mică. Simpla alăturare a Ierusalimului cu Sodoma și Samaria este șocantă. Dar profeția subliniază că nelegiurea Ierusalimului este MULT mai MARE decât cea a Sodomei și Samariei. Și pasajul nu uită să menționeze că nelegiurea acestor cetăți nu era deloc mică, de vreme ce Dumnezeu le-a nimicit și le-a lăsat în istorie ca pilde ale consecinșelor neascularii. Ni se reamintește păcatul Sodomei:

- Era îngâmfată,
- Trăia în belșug și într-o liniște nepăsătoare,
- și nu sprijinea mâna celui lipsit și nenorocit.
- Ele s-au semețit și au făcut urâciuni blestemate înaintea Mea.

Sodoma e un alt exemplu că belșugul și prosperitatea duce în mod (aproape) inevitabil la mândrie, egoism, indiferență față de Dumnezeu și imoralitate ieșită din comun. Și totuși Sodoma *nu a făcut ce ați făcut voi*. Păcatele Samariei nu sunt reamintite aici, dar profeția precizează în schimb că Samaria *nu a făcut nici jumătate din păcatele tale*. Vina Ierusalimului este mult mai mare și urâciunile lui mult mai mari. Ierusalimul a primit o revelație superioară dar pe care a respins-o. De aceea și decăderea ei a fost mult mai mare decât cea a celor două cetăți. Ierusalimul prin curviile ei reușește să eclipseze Sodoma și Samaria, cele mai rele cetăți cunoscute în istorie până la acea vreme. Deci nu doar că le egalează în răutate, nu doar că le depășește, ci le depășește cu MULT, reușind să le eclipseze, și astfel să le UȘUREZE VINA. Conceptul de a le ușura vina nu mai este nou. L-am întâlnit Ieremia cap.3 unde l-am și dezbătut pe larg. Atât în ochii popoarelor, dar și în ochii lui Dumnezeu, întruparea unui rău mai mare, micșorează vina celorlalți păcătoși. Dumnezeu judecă popoarele având în vedere toată istoria și evoluția fiecărui popor în parte. Astfel nelegiurea unor popoare va micșora vina altor popoare, dar și trezirea unor popoare va mări vina altora (trezirea celor din Ninive la propovăduirea lui Iona va mări vina cetăților evreiești care nu s-au pocăit la propovăduirea Unuia mai mare decât Iona). Cetățile cele vechi nu vor scăpa de judecată, dar nu vor mai fi considerate cele mai urâcioase cetăți. Vina lor astfel va scădea în contextul judecării publice a tuturor popoarelor. De exemplu Hitler ne-a

șocat prin răul pe care l-a manifestat. Dar dacă în istorie se va ridica un personaj care va face de 10 ori mai multe grozăvii, atunci vina lui Hitler va fi evaluată mai mică în comparație cu noul personaj. Nu vom mai privi la Hitler ca la răul suprem din istorie, ci doar ca la un mare rău din istorie, printre alte mari rele. Desigur un asemenea personaj nu ar putea decât să se umple de rușine că a reușit să micșoreze vina lui Hitler în ochii popoarelor. La fel, și Ierusalimul pentru performanța sa de a micșora vina celor mai nelegiuite cetăți, nu poate decât să se umple de rușine în fața lui Dumnezeu, în fața popoarelor, în fața judecății istoriei:

- Tu, care ușurai vina surorilor tale, prin purtarea ta, suferi acum urmările răutății tale; prin păcatele tale, prin care te-ai făcut mai urâcioasă decât ele, acum le faci mai ușoară vina decât a ta; de aceea, **acoperă-te de rușine, și poartă-ți ocară, fiindcă ai ușurat vina surorilor tale!**

Să ne oprim în acest punct al profeției. Iată că profeția aduce o nouă imagine care subliniază și mai mult gravitatea adulterului Ierusalimului. Și aceste două cetăți surori, au fost nimicite din temelii și nu s-au mai ridicat din nou. Dar în acest moment istoric Ierusalimul este în picioare. Deci le ce ne-am aștepta? Cum ne-am aștepta să continue profeția? Dacă Dumnezeu a nimicit practic pentru totdeauna aceste două cetăți mai puțin vinovate, atunci în mod Dumnezeu va nimici Ierusalimul din temelii și acesta pentru sute de ani măcar nu ar mai trebui rezidit. Dar din v.53 profeția schimbă macazul în mod neașteptat. Astfel Dumnezeu decide că viitor va face următoarele lucruri:

- Va aduce înapoi pe prinșii de război ai Sodomei și ai fiicelor lor
- Va aduce înapoi pe prinșii de război ai Samariei și ai fiicelor ei,
- Va aduce înapoi pe prinșii de război ai Ierusalimului **ÎN MIJLOCUL LOR**, adică a prinșilor de război ai Sodomei și Samariei.

Care este logica discursului? Ne aducem aminte că o schimbare de macaz asemănătoare o găsim în Ieremia cap.3-4. Acolo Iuda a ușurat vina Israelului (Samariei). Dumnezeu decide să se îndure de Israel și să-l aducă înapoi. Și dacă tot se îndură de Israel, decide să-l aducă înapoi și pe Iuda. Ce asemănător găsim și aici. E vorba de logica harului și îndurării divine care e dincolo de logica

omenească. Îndurarea lui Dumnezeu e atât de mare încât ea caută orice oportunitate, fereastră sau chiar pretext ca să se poată manifesta. Ne amintim și de dialogul dintre Avraam și Dumnezeu pentru salvarea Sodomei. Marea dilemă formulată de Avraam este: *vei nimici Tu oare pe cel drept împreună cu cel nedrept?* Dar și Avraam și Dumnezeu închid ochii asupra posibilității evidente de soluționare a dilemei prin scoaterea din cetate a celor neprihăniți înainte de judecată. Această variantă a fost susținută de Dumnezeu Însuși în Ezechiel cap.14b. Dar în acel context al mijlocirii, parcă această posibilitate nu există nici pentru Avraam, nici pentru Dumnezeu. Dumnezeu este atât de plin de îndurare încât în urma ușurării vinei Samariei și Sodomei prin păcatul Ierusalimului, El decide să se îndure de aceste cetăți. Însă observăm că în Ezechiel 16b accentul discursului e diferit de cel din Ieremia cap.3-4. Aici nu atât logica surprinzătoare a harului este subliniată, cât tratamentul aplicat Ierusalimului prin aducerea înapoi a prinșilor de război ai Sodomei și Samariei. Pasajul accentuează că prinșii de război ai Ierusalimului vor fi aduși în mijlocul prinșilor de război ai Samariei și Sodomei cu un scop precis:

- *Ca să-ți suferi ocară și să roșești* pentru tot ce ai făcut, **slujindu-le ca pricină de mângâiere.**

De ce rușine, de ce ocară? În ce sens le slujește ca pricină de mângâiere? Observăm că prinșii de război ai Ierusalimului nu beneficiază de o salvare specială și separată de prinșii de război ai Samariei și Sodomei. Ei sunt aduși înapoi în țară în mijlocul prinșilor de război ai Samariei și Sodomei. Ei sunt deci puși în rând cu prinșii de război ai Samariei și Sodomei. Chiar această asociere este o imensă pricină de rușinare pentru Ierusalim. Căci Ierusalimul, în vremea îngâmfwării sale nici măcar nu pomenea numele sorei ei mai mici Sodoma (vezi v.56a). Ierusalimul se considera cetatea sacră, aleasă de Dumnezeu. Ce legătură sau asociere putea ea să aibă cu Sodoma sau Samaria? Era ciudat doar să incluzi numele celor trei cetăți în aceeași propoziție. Dar destinul acestor cetăți devine unul și același. Ierusalimul nu are un destin separat, privilegiat al salvării, ci destinul restaurării Ierusalimului coincide cu cel al restaurării Sodomei și Samariei. Ierusalimul este pus în rând cu cele mai nelegiuite cetăți. Toate trei au nevoie de un har cu totul special pentru a fi restaurate. Și ele sunt restaurate aparent împreună, printr-o mișcare istorică în care

prinșii de război ai Sodomei se vor întoarce în Canaan alături de cei ai Samariei, și cei ai Ierusalimului. Dar nu doar atât, dar și ordinea în care este prezentată restaurarea lor lasă Ierusalimul la urmă:

- Astfel, surorile tale: Sodoma și fiicele ei, se vor întoarce iarăși la starea lor de mai înainte, și Samaria și fiicele ei se vor întoarce iarăși la starea lor de mai înainte, și tu și fiicele tale vă veți întoarce iarăși la starea voastră de mai înainte.

Și în această istorie fabuloasă a restaurării celor mai nelegiuite cetăți din istorie, Ierusalimul va fi o pricină de mângâiere pentru Sodoma și Samaria. Căci Sodoma și Samaria vor putea spune: *Nu am fost noi cele mai nelegiuite cetăți din istorie. Dacă s-a găsit îndurare pentru Ierusalim, trebuia să se găsească îndurare și pentru noi.* Ele se vor putea mângâia probabil și pentru destinul lor tragic, căci Ierusalimul a fost supus și unei judecăți mai aspre (vezi Plângerile lui Ieremia 4:6-10). Astfel Ierusalimul nu va putea decât să se umple de rușine. El este asociat cu Sodoma și Samaria, salvat împreună cu ele, și le face vina mai mică mângâindu-le astfel.

În acest context Ezechiel aduce în discuție problema legământului. Ierusalimul trebuie să-și poarte nelegiurile și urâciunile căci a rupt legământul. Domnul îi va răslăti după faptele sale. Este foarte interesantă formularea: *Îți voi face întocmai cum ai făcut și tu, care ai nesocotit jurământul, rupând legământul.* Adică ne-am aștepta ca și Dumnezeu să rupă legământul. Dar surprinzător Dumnezeu face altfel: El își va aduce aminte de legământul Său făcut cu Israel în vremea tinereții lui, și apoi va face cu Israel un legământ veșnic. El va face în schimb aceste lucruri DUPĂ ce îi va face lui Israel exact cum a făcut Israel, adică după ce va pedepsi pe Israel. Israel a jurat credință Domnului pe muntele Sinai. Dar prin idolatrie și-a nesocotit jurământul și a rupt legământul. În traducerea literală avem expresia mai potrivită: *ai călcat legământul.* Căci legământul lui Dumnezeu cu Israel este etern din pricina promisiunilor făcute lui Avraam. Chiar dacă Israel ar vrea să renunțe la statutul de popor ales, el nu ar putea. El va rămâne mereu sub incidența legământului. Dar pentru că Israel nu și-a respecta partea sa de promisiune, nici Dumnezeu nu-și va respecta promisiunile

Sale că va binecuvânta pe Israel. În acest fel va face cum a făcut Israel: *pentru că tu nu ți-ai respectat promisiunea de a fi fidelă, nici Eu nu voi împlini promisiunea de a te binecuvânta și proteja*. Dar prin acest gest Dumnezeu nu calcă legământul ci respectă și ÎNTĂREȘTE legământul. Căci în legământ binecuvântarea era condiționată de ascultarea lui Israel, iar neascultarea lui Israel era urmată de pedepse și blesteme. Chiar dacă Israel calcă legământul, Dumnezeu rămâne credincios împlinând legământul pe linia pedepsei. Dacă Dumnezeu vroia să anuleze legământul, atunci trebuia să-l las pe Israel să fie un popor ca celelalte popoare și să nu-l mai urmărească prin istorie cu pedepsele Sale aspre. Dar tocmai pedepsirea istorică a lui Israel arată că legământul rămâne valabil, și Dumnezeu nu a anulat legământul. Desigur, alungarea lui Israel din țară, e ca alungarea unei soții de către soțul ei. Însă soțul Yahwe nu renunță de tot în inima lui la Israel. Ea rămânea aleasa inimii Sale, și acolo unde este alungată o urmărește pentru a-i vindeca inima. Astfel după împlinirea pedepsei, Dumnezeu își va aduce aminte de legământul făcut cu Israel pe Sinai, adică de a acea parte a legământului în care Israel era ales să fie un preot și o binecuvântare pentru popoare. Și Dumnezeu Își va aduce aminte de această parte a legământului pentru a o împlini. Dar nu doar atât, în acele vremuri, Dumnezeu va încheia cu Israel un legământ etern, pentru totdeauna, care nu poate fi călcat, sau nesocotit, sau rupt măcar pentru o vreme. Aici Ezechiel folosește doar o expresie, dar în lumina celorlalte profeții din Ezechiel, dar și din Ieremia și din Isaia, înțelegem că este vorba de legământul cel nou pe care Dumnezeu îl va încheia cu Israel la vremea sfârșitului. Și în Isaia și în Ieremia apare ideea de legământ veșnic, sau pentru totdeauna. Ideea fundamentală este că Dumnezeu va da lui Israel o inimă nouă care nu se va mai abate de la Domnul. Astfel, Israel va fi pentru totdeauna poporul Domnului, și promisiunea lui Dumnezeu că-l va binecuvânta și proteja se va putea împlini fără întreruperi în mod etern. Deși e vorba de un nou legământ, el are o continuitate cu legământul sinaitic. Căci Dumnezeu își va aduce aminte de legământul sinaitic și va încheia un legământ etern cu Israel. Ideea de legământ etern aduce și ideea de noutate cel mai clar subliniată în Ieremia 31 (vezi comentariul pe Ieremia 31). În Ieremia 31 profeția chiar insistă că legământul făcut de Domnul cu Iuda în acele zile ale recuperării finale nu va fi ca legământul încheiat cu părinții lor pe Sinai. Dar profeția din Ezechiel insistă și pe ideea de continuitate. În cele din urmă și Ieremia

31 prezintă Noul Legământ în termenii specifici Vechiului Legământ: *Eu voi fi Dumnezeul lor, și ei vor fi poporul Meu*. Marea noutate este că Noul Legământ va face posibilă o relație de credincioșie între Dumnezeu și Israel pentru totdeauna. Vechiul Legământ a fost călcat de Israel și Dumnezeu nu a putut împlini în mod etern binecuvântările Sale pentru Israel. Dar Noul Legământ va fi respectat mereu de Israel și de aceea Dumnezeu va putea binecuvânta prin acest legământ pe Israel pentru totdeauna. Marea noutate este că Dumnezeu va da poporului o inimă nouă care să se teamă de Domnul totdeauna și va scrie atât de adânc în inima lor poruncile Sale încât nici nu va mai fi nevoie de învățători în popor. Toți vor cunoaște pe Domnul, de la cel mai mic, până la cel mai mare. Aceasta e marea noutate a Noului Legământ. Vechiul Legământ nu oferea această operație în adâncul inimii lui Israel. Dar de ce Noul Legământ poate dărui poporului o inimă nouă? În primul rând pentru că este adus de Mesia, care reprezintă apogeul revelației de Sine a lui Dumnezeu. Dar aici Ezechiel nu insistă pe aspectul mesianic al legământului, ci pe momentul în care este încheiat: după ce Ierusalimul și-a parcurs traseul eșecului și rușinii. Din pricina acestui traseu istoric, revelația finală va putea zidi în Israel o inimă nouă. Legământul este etern, pentru totdeauna nu în sensul că Dumnezeu va scădea standardele și va trece cu vederea curviile lui Israel, ci în sensul că inima nouă a lui Israel îi va da posibilitatea lui Dumnezeu să-i binecuvânteze în mod etern.

Ultimele 3 versete ale capitolului sunt foarte importante căci subliniază reacția inimii Ierusalimului în contextul încheierii acestui Nou Legământ. Ce va face Israel când Dumnezeul iubirii, printr-un har de neînțeles, îi va ierta toate curviile, o va curăți, o va primi ca soție și regina a Sa, și în loc să-i scadă din drepturile ce derivă din legământul sinaitic, îi va adăuga noi drepturi prin încheierea unui nou legământ, mai bun?

- își va aduce aminte de purtarea sa, și se va rușina, (v.61)
- va ști că Yahwe este Domnul, (v.62)
- Își va aduce aminte de trecut și va roși, și nu-și va mai deschide gura de rușine, (v.63)

Observăm că în prima parte a capitolului și în contextul pedepsirii curvei nu apare expresia cheie *și veți ști că Eu sunt Domnul*. În schimb apare la finalul celei de-a doua părți a cap.16. Cu alte cuvinte, cap.16 nu subliniază ca pasajele precedente că prin pedeapsă Israel va cunoaște că Yahwe este Domnul, ci că va cunoaște acest lucru prin reabilitarea neașteptată ce va urma actului pedepsirii. Și aceasta este într-adevăr un element de noutate în Ezechiel. Până în cap.16 s-a insistat pe pedagogia pedepsei divine și că prin pedeapsă și după pedeapsă Israel va ști că Yahwe este Domnul. Acum însă se insistă că prin restaurarea surprinzătoare de după pedeapsă Israel, prin încheierea acestui legământ veșnic Israel va cunoaște că Yahwe este Domnul. Cu alte cuvinte actul pedepsirii nu este suficient ca Israel să cunoască pe deplin că Yahwe este Domnul. Actul pedepsirii, zdrobirii și smeririi va duce doar la o cunoaștere în parte a adevărului că Yahwe este Domnul, doar la înțelegerea unor fațete ale acestui măreț adevăr. Însă prin reabilitarea lui Israel de după pedeapsă, revelația devine completă, și Israel cunoaște mult mai profund că Yahwe este Domnul. Pedeapsa evidențiază sfințenia, dreptatea lui Yahwe în contrast cu urâciunile și amăgirile idolilor și ale păcatului. Reabilitarea evidențiază însă harul, iubirea fără margini și de neînțeles ale acestui Dumnezeu Preasfânt. Nu e suficient ca Domnul să facă rană. E nevoie ca El să o și vindece. Nu este de-ajuns ca El să zdrobească, e nevoie și să zidească. Nu e de-ajuns să fii zdrobit și smerit. E nevoie să fii și înălțat. Nu e suficient să guști doar asprimea pedepsei sau încercării divine. E nevoie să guști și revărsarea harului și mângâierilor Sale. Nu e suficient să sorbi până la fund cupa amărăciunii, întristării și pierderii. E nevoie să sorbi până la fund și cupa binecuvântărilor, belșugului și alinărilor. De aceea în formarea oamenilor credinței nu găsim doar smeriri, zdrobiri, chinuri, pedepse și încercări. Găsim deoptrivă mângâieri, binecuvântări, înălțări. Și de obicei o încercare e urmată de o mângâiere, o smerire de o înălțare, o pierdere de o binecuvântare. Israel gustă mai întâi paharul amărăciunii pedepselor divine. Dar apoi gustă paharul binecuvântărilor Noului Legământ. De-abia după sorbirea și a celui de al doilea pahar cunoașterea se întregește, vindecare inimii e dusă până la capăt. La jumătatea procesului Israel nu este încă vindecat. Doar ducerea procesului până la capăt face vindecare deplină. În istoria prezentă a sa Ierusalimul gustă din cupa amărăciunii. Dar în istoria sa viitoare va gusta din cupa binecuvântării. Vindecarea nu se va produce într-o secundă, la căința finală a lui

Israel. Acea secundă va fi doar un punct de turnură care va face posibilă schimbarea cupei amărăciunii cu ce a binecuvântării. Dar procesul vindecării va continua în mia de ani prin sorbirea până la capăt a binecuvântărilor divine. Căci totul e un proces, lent, treptat. După cum Israel a gustat treptat din cupa amărăciunii, va gusta treptat din cupa binecuvântărilor Noului Legământ. Acestea se vor revărsa rând pe rând peste Israel, care va fi mereu uimit și copleșit de noile binecuvântări care ies din cupa Noului Legământ. Și când numărul binecuvântărilor va părea deplin, noi binecuvântări vor ieși la iveală. La fel cum amărăciunile nu mai încetau să iasă din cupa întristării, la fel și binecuvântările nu vor mai înceta să apară din cupa binecuvântărilor. Și apariția binecuvântărilor nu va duce la o îngâmfare a inimii. De această dată apariția îngâmferii va duce la o smerire și mai adâncă a inimii. Căci ATUNCI inima lui Israel își va aduce aminte de purtarea din trecut și se va rușina și nu-și va mai umple gura de rușine. Observăm că se insistă pe căința lui Israel dinainte de încheierea acestui legământ veșnic. Căința lui Israel apare mai degrabă ca o consecință a acestui legământ. Desigur alte profeții din Ezechiel, precum și celebra profeție din Zaharia cap.12-14 insistă pe căința lui Israel ca pas indispensabil ca Noul Legământ să fie încheiat, căci în acele vremuri *femeia va peți pe bărbat*. În schimb Ezechiel 16 insistă pe altceva. Aici căința lui Israel apare ca o urmare a încheierii Noului Legământ. În lumina ansamblului înțelegem că această căință care începe în urma pedepsei continuă în urma reabilitării. Căința. Smerirea, rușinarea lui Israel devine mai profundă după încheierea Noului Legământ. Actul înălțării nu smulge pe Israel din căință și-l duce un pas mai aproape de actul mândriei. Israel nu este mai puțin smerit sau rușinat după înălțarea sa. Dimpotrivă înălțarea sa îl face să fie și mai smerit, și mai rușinat de el însuși, și mai conștient de lipsa de merite, și de măreția harului divin. Dar acest lucru se pare că nu va marca doar începutul miei de ani ci toată mia de ani. Mia de ani va fi o continuă înălțare a lui Israel peste popoare. Dar paradoxul miei de ani este că înălțarea permanentă a lui Israel nu va diminua smerenia lui, ci va crește starea sa de umilință. Dar de ce? Cum este posibil acest lucru? Amintirea trecutului de prostituată face posibilă acest lucru. Și acest trecut devine mai întunecat în lumina binecuvântărilor divine. Binecuvântările miei de ani revelează în mod direct și progresiv iubirea fără margini a lui Dumnezeu față de Israel. Cu cât iubirea lui Yahwe e revelată mai mult, cu atât vina trecută a lui Israel de a fi înșelat acest

bărbat iubitor devine și mai mare în ochii lui Israel. Desigur iertarea aduce eliberare, dar aici pasajul insistă pe o rușine care vine în urma iertării și nu înaintea ei. E rușinea care te ține smerit. E rușinea care pe Pavel l-a ținut smerit chiar după ce a fost înălțat ca prooroc al neamurilor. Contrastul amețitor între ceea ce meritai și ceea ce ai primit înalță peste măsură de mult iubirea și harul divin. Astfel Yahwe este singurul înălțat. Omul nu mai poate căuta să fie înălțat, căci singurul înălțat nu poate fi decât Yahwe. Problema fundamentală a lui Israel a fost aceeași de a-și căuta merite pentru faptul că Dumnezeu l-a ales doar pe el dintre popoare. Și cu cât binecuvântările divine se înmulțeau cu atât această căutare se intensifica. În mia de ani, Israel va fi pe deplin convins că totul este doar prin har și nu-și va mai căuta nici un merit. Va înțelege că este vorba de o alegere suverană doar prin har, că Dumnezeu putea alege foarte bine alt popor. De asemenea va înțelege și faptul că dacă este totuși o rațiune în alegere făcută de Dumnezeu, nu faptul că era ceva mai bun ca alte popoare explică actul alegerii, ci dimpotrivă faptul că a fost cel mai încăpățânat dintre popoare explică alegerea suverană a lui Dumnezeu. După cum Domnul a ales pe cel mai mare prigonitor ca apostol al Său ca să strălucească harul Său, la fel Dumnezeu a ales cel mai împietrit popor ca să-i fie Regină și ajutor potrivit. Pavel însuși ne explică rațiunea existenței noastre sub soare:

1. Voi erați morți în greșelile și în păcatele voastre
2. În care trăiați odinioară, după mersul lumii acesteia, după domnul puterii văzduhului, a duhului care lucrează acum în fiii neascultării.
3. Între ei eram și noi toți odinioară, când trăiam în poftele firii noastre pământești, când făceam voile firii pământești și ale gândurilor noastre și eram din fire copii ai mâniei, ca și ceilalți.
4. Dar Dumnezeu, **care este bogat în îndurare, pentru dragostea cea mare cu care ne-a iubit,**
5. măcar că eram morți în greșelile noastre, ne-a adus la viață împreună cu Hristos (prin har sunteți mântuiți).
6. El ne-a înviat împreună și ne-a pus să ședem împreună în locurile cerești, în Hristos Isus,
7. **ca să arate în veacurile viitoare nemărginita bogăție a harului Său, în bunătatea Lui față de noi în Hristos Isus.**
8. Căci prin har ați fost mântuiți, prin credință. Și aceasta nu vine de la voi; ci este darul lui

Dumnezeu.

9. Nu prin fapte, ca să nu se laude nimeni.

10. Căci noi suntem lucrarea Lui și am fost zidiți în Hristos Isus pentru faptele bune pe care le-a pregătit Dumnezeu mai dinainte, ca să umblăm în ele.

Noi încercăm să fim sub soare eroi sau sfinți, încercăm să impresionăm cerul prin bunătatea și faptele noastre, în speranța că ne vom încărca de merite și de bincuvântări, în speranța că Domnul ne va alege pentru lucruri mari. Dar nouă ni s-a dat un alt rol în această piesă de sub soare. Rolul nostru este să fim păcătoși și înfrânți ca prin iertarea și reabilitarea noastră să strălucească DOAR HARUL lui Dumnezeu și să strălucească în TOATĂ măreția Lui. Piesa are Un singur erou, și Un singur sfânt, și acela este Hristos. Rolul nostru în piesă este unul singur: de păcătos salvat. Ideea de a încerca să impresionăm pe cineva, și să acumulăm merite e absurdă, căci ea contravine rolului care ni s-a dat în piesă. În piesă avem un rol, tocmai din pricina statului nostru de păcătos. Viața noastră are un scop precis: să creeze un contrast între păcătoșenia noastră și revărsarea harului divin, între ceea ce suntem (morți în păcat) și ceea ce primim: *iertare și înălțare cu Hristos pe scaunul Său de domnie*. Și cu cât păcatul nostru se manifestă mai adânc, cu atât harul strălucește mai mult. Atunci să păcătuim ca să se înmulțească harul? Atunci ce rol mai are sfințirea noastră, zbaterea noastră în procesul schimbării? Rolul nostru e bine stabilit. După cum nu trebuie să depunem efort ca să dovedim că suntem buni, la fel nu trebuie nici să depunem efort că suntem răi. Răul este în noi, l-am moștenit, ne-am născut din el, ne-a inuntat fiecare por al existenței, și se manifestă sub diferite fațete mereu prin noi. Deci nu trebuie să ne cufundăm în păcate mari ca să ne împlinim rolul de păcătoși. Așa ne-am născut, asta suntem și asta vom fi până la moarte fără nici un efort. Totuși cum rămâne cu sfințirea, cu răsplătirea celui neprihănit, cu culegerea a ceea ce semeni? Aici e înțelepciunea. Harul MÂNTUITOR (nu cel general) nu se poate revărsa sau manifesta peste noi fără credința noastră, fără să-l primim. Harul nu ne poate mântui cu forța, harul nu ne poate ierta cu forța, nu ne poate sfinți cu forța, nu ne poate schimba cu forța. Rolul nostru activ în piesă este să recunoaștem ceea ce suntem, nevoia noastră disperată de har, și să primim prin credință cât mai mult din acest har. În Piesă vor fi atât păcătoși pedepsiți cât și păcătoși înălțați. Harul însă nu poate străluci doar prin

pedepsirea celor păcătoși. El strălucește în mod evident mai clar prin mântuirea celui păcătos. Rolul nostru activ este de a ne lăsa mântuiți de acest har; dar nu doar la nașterea din nou, ci în fiecare clipă, până la moarte și pe toate planurile: fizic, spiritual, social, material (măcar că toate acestea sunt legate între ele în mod profund). Și cu cât ne lăsăm mântuiți mai mult din starea noastră de păcătos cu atât mai mult har se poate revărsa peste noi. Și cu cât mai mult har se manifestă peste noi cu atât mai mult strălucește singurul Erou al piesei. Deci prin activarea credinței noastre putem accesa mai mult har și putem mări asupra noastră contrastul dintre ceea ce suntem și merităm și ceea ce devenim și primim. Tocmai mărirea acestui contrast face să strălucească mai clar harul divin. Și Ierusalimul nu va putea crea acest contrast în dreptul său decât în urma credinței sale. Fără actul credinței va străluci răbdarea lui Dumnezeu față de el, dar apoi pedeapsa va pune capăt acestei răbdări. Înălțarea lui peste măsură de mare va face să apară acest contrast teribil care va revela marele har al lui Dumnezeu. Și într-adevăr, Ierusalimul ca *cetate istorică* și-a și înmulțit curviile peste măsură de mult, și înmulțirea păcatelor sale face ca acest contrast să devină și mai mare. Dar noi nu suntem o cetate istorică ce străbate vremurile ci niște bieți păcătoși care dispar ca iarba de pe scena lumii. Noi nu trebuie să ne străduim să ne înmulțim păcatele. Și dacă am merge pe această variantă cel mai probabil nu vom mai avea timp să răspundem și cu credință. De aceea Eclesiastul ne îndeamnă să-L căutăm pe Domnul din vremea tinereții noastre iar Marele prigonitor a fost ales de Dumnezeu pe când era încă tânăr. Oricum suntem păcătoși și vom face multe greșeli. Timpul care ne este dat trebuie folosit altfel, și anume prin accesarea credinței. Adică rolul nostru nu este să dovedim cât de păcătoși suntem ci să ne lăsăm cât mai repede și cât mai mult mântuiți de harul divin. Dar ce înseamnă concret acest lucru? Am înțeles că nu trebuie să ne străduim mai mult ca să sfîntim ci să primim mai mult harul care ne sfîntește. Dar ce înseamnă concret acest lucru? Cred că să urmezi prin credință traseul, destinul pe care ni l-a hotărât Dumnezeu. Căci tocmai acest traseu va scoate la iveală în ochii noștri (și nu ai cerului care știe deja ce suntem și cine suntem) cât de păcătoși suntem, câte boli fără număr avem, cât de adânci sunt aceste boli. Și prin aceste experiențe vom renunța mai mult la a încerca să ne mai schimbăm, și vom cere cu mai multă disperare un har nespus de mare care este străin de pământ și poate veni doar din afara noastră, de sus. Și vom striga în

dreptul fiecărei boli în parte, și vom striga mai adânc în dreptul fiecărei boli în parte. Și astfel harul se va putea revărsa mai mult peste noi, iar contrastul dintre ce merităm și ce primim va crește! După cum la Ierusalim doar traseul său istoric va face posibilă revărsarea harului de la final, la fel și în dreptul nostru doar parcurgerea unui traseu anume va face posibil acest proces de conștientizare a păcătoșeniei noastre și apoi de căutare disperată a unui har pe care nu-l găsim nici în noi înșine și nici pe pământ. Rațiunea destinului nostru este clară: să arate cât de mari păcătoși suntem noi și cât de mare este harul lui Dumnezeu pentru viața noastră. Și de sus acest lucru se vede cu nespusă claritate și devine mai clar cu cât înaintăm în vârstă. Dar marea întrebare este cum ne vedem noi pe noi înșine cu cât înaintăm în vârstă? Cum ne percepem noi propria viață și propriul destin? După fiecare an, când privim în urmă ar trebui să vedem și cu mai multă claritate acest singur lucru: *ce mare păcătoși sunt, dar ce mare este harul lui Dumnezeu pentru viața mea! Ce mare păcătoși sunt, dar ce Mare Mântuitor este Hristos Domnul!* Dar acest lucru nu se obține prin înmulțirea deliberată a păcatului. Căci păcatul ne împietrește, ne orbește, ne conduce mai mult în negare și căutarea disperată a meritelor. Tocmai prin sfințirea prin har creștem în această autoiluminare. Tocmai cel ce se sfințește mai mult devine mai convins de această rațiune unică a noastră în această măreață piesă. În lumina noilor vindecări și binecuvântări ale harului, vedem și mai clar urâciunea păcatului din noi, lipsa noastră de merite, și ce mare e îndurarea lui Dumnezeu pentru noi. Rolul nostru predestinat în piesă este să fim mari păcătoși. Rolul nostru activ în piesă este să ne lăsăm cât mai mult mântuiți. Dar acest proces nu este ușor, nici simplu. Este extrem de complex și nu vrem să-l banalizăm dând o rețetă scurtă. Însă în lumina cap.16 din Ezechiel putem sublinia un element fundamental al acestui proces: acceptarea traseului ciudat gândit de Dumnezeu pentru viața noastră. Cu cât acceptăm mai mult din acest traseu, cu atât harul ne poate opera mai profund. În cele din urmă doar atât ține de noi: să nu fugim prea des de pe masa de operație. Nimic mai mult, nimic mai puțin. Acest lucru însă va face diferența. Dar cine va avea curajul să accepte traseul acesta ciudat până la capăt? E bine să mai precizăm că acest traseu cu suișuri și coborâșuri, cu pace și război, cu încercări și mângâieri, e suportabil, și nu este peste puterile noastre. De asemenea el nu trebuie suprapsiritualizat. El vizează viața noastră în ansamblul întregă noastră umanitate, inclusiv rolul și destinul

nostru în viața de sub soare. Deși modelarea noastră pentru eternitate are prioritate, ea este împletită cu grija sa pentru destinul nostru de pe acest pământ. Și la final se mai cuvine să adăugăm un lucru: prin credință, înseamnă prin credință. Adică nu vom surprinde CONȘTIENT decât mici fațete ale revărsărilor harului peste noi. Vom înțelege doar în parte vindecările, și modelările din noi, și rolul nostru specific în mărețul Său plan. Pavel ne spune că nu obosește căci știe că întristările sale ușoare de o clipă lucrează tot mai mult pentru o greutate veșnică de slavă. Și continuă: pentru că nu ne uităm la lucrurile care se văd, ci la cele ce nu se văd căci cele ce se văd sunt trecătoare, dar cele ce nu se văd sunt eterne. Realizările din această lume se văd. Dar ele sunt trecătoare. Zidirea chipului lui Hristos în omul dinlăuntru nu se vede, dar este eternă. Totuși Pavel trăia prin credință. Deci el nu vedea în întregime aceste vindecări interioare, profunzimea lor și slava lor. Căci o nădejde care se vede nu mai este nădejde. Și ce ar fi Nu s-a arătat încă...Dar totuși el PRVEȘTE la cele ce nu se văd, adică deosebește vindecările interioare pe care le face Duhul. Nu le vede în plinătatea lor, dar nu înseamnă că nu vede nimic din ele. El vede o părticică din slava lor, dar ce completează îl umple prin credință. Dacă vom încerca să compensăm suferințele prin care trecem cu ceea ce conștientizăm noi din vindecările noastre, la un moment dat vom eșua. Până la o vreme va funcționa acest lucru, dar de la o vreme suferințele vor părea atât de adânci și vindecările totuși prea mici. Căci vom vedea doar o parte din profunzimea și slava lor. Dar va veni o zi când vom vedea toate aceste vindecări în toată splendoarea lor, și atunci vom putea spune cu adevărat că a meritat, că suferințele de acum nu sunt vrednice să fie puse alături de slava viitoare, că truda noastră nu a fost în zadar. Și un ultim, ultim gând: cupa amărăciunii trebuie înlocuită cu cupa mângâierii și înălțării ca vindecarea noastră să fie deplină. Acest lucru se va întâmpla în ansamblul existenței noastre, căci viața noastră de sub soare o cupă a amărăciunii, iar viața ce va fi e o cupă a mângâierii noastre. În lumina lui Ezechiel 16 intuim că vindecarea noastră nu se încheie pe acest pământ ci continuă în ceruri. Ființarea noastră de aici nu trebuie separată de cea de dincolo. Ea continuă dincolo. Primirea trupului de slavă și scoaterea definitivă a păcătosului din noi nu trebuie despărțită de procesul modelării noastre pe acest pământ. În cele din urmă Adam, Luciferi și îngerii, au păcătuit când răul nu era în ei. Doar actul scoaterii răului din noi nu rezolvă miraculos problema răzvărtirii noastre. E nevoie de o vindecare

profundă. Ea doar începe aici, dar continuă dincolo. Dar alternanța dintre paharul amărăciunii și cel al mângâierii e prezentă și în destinul nostru pământesc. Orice încercare e urmată de o mângâiere, iar după o vreme de pace urmează inevitabil o vreme de încercare. Destinul nostru pământesc e diferit. Unii ca Iosif sau David gustă mai mult din cupa amărăciunii în prima parte a vieții lor. Alții ca Iov, Ieremia și alții par a gusta din cupa amărăciunii mai mult în a doua parte a vieții lor. Totuși cadența vindecătoare pare a fi aceasta: mai întâi smerirea, apoi înălțarea, mai întâi cupa amărăciunii, apoi cupa mângâierii. Dacă am primit cupa întristării să o primim și pe cea a bucuriei. Dacă am primit cupa smeririi, să o primim și pe cea a înălțării. Dacă am acceptat facerea răni să acceptăm și legarea ei.

Mai rămâne un mister nedezelgat din Ezechiel cap.16. Cum se vor întoarce prinșii de război ai Ierusalimului în mijlocul prinșilor de război ai Sodomei și Samariei și cum Samaria și Sodoma vor fi la final date ca fiice Ierusalimului? Desigur, cu privire la Samaria misterul pare a fi mai ușor de dezlegat. Samaria întruchipează cele 10 seminții din Israel. Atât Ieremia cât și Ezechiel profetesc că la final se vor întoarce toate semințiile lui Israel se vor întoarce împreună cu Iuda. Dar cum se va împlini profeția în dreptul Sodomei căci Sodoma a fost nimicită în întregime? Unde sunt urmașii și prinșii de război ai Sodomei? Aici sunt mai multe posibilități:

- a) Ca unii din locuitorii Sodomei să nu fi fost în cetate în ziua nimicirii și ei să fi supraviețuit nimicirii și să fie urmăriți în istorie ca și recabiții ([vezi comentariul din Ieremia asupra recabiților](#)).
- b) Urmașii Sodomei să fie înșiși urmașii lui Lot, singurul locuitor care a supraviețuit. Și atunci moabiții și amoniții care au venit din Lot să fie din punct de vedere istoric urmașii Sodomei.
- c) La final, Sodoma poate fi un termen generic pentru Neamuri, căci Mântuitorul ne spune că înainte de a doua Sa venire vor fi zile ca cele din vremea lui Noe și din vremea lui Lot. Acest fapt ne sugerează și că imoralitatea omenirii va fi la fel de mare ca cea din zilele lui Noe și ca cea din Sodoma. Căci o judecată globală vine atunci când paharul omenirii se umple peste măsură de mult. Deci în vremea sfârșitului

omenirea va fi o mare Sodomă. Astfel profeția despre restaurarea finală a Sodomei s-ar putea împlini prin procesul de vindecare al neamurilor în mia de ani. Acest proces va coincide cu procesul de vindecare al lui Israel, iar neamurilor vor veni la Ierusalim să caute pe Domnul. Ierusalimul va adopta toate rămășițele neamurilor care-și vor găsi nașterea din nou la Ierusalim după cum este profețit în psalmi:

Un psalm al fiilor lui Core. O cântare.

1. Sionul are temeliile așezate pe munții cei sfinți:
2. Domnul iubește porțile Sionului mai mult decât toate locașurile lui Iacov.
3. Lucruri pline de slavă au fost spuse despre tine, cetate a lui Dumnezeu! – (Oprire)
4. Eu pomenesc **Egiptul și Babilonul printre cei ce Mă cunosc**; iată, **țara filistenilor, Tirul cu Etiopia: „În Sion s-au născut.”** –
5. Iar despre Sion este zis: **„Toti s-au născut în el”**, și Cel Preaînalt îl întărește.
6. Domnul numără **popoarele**, scriindu-le: **„Acolo s-au născut.”** – (Oprire)
7. Și cei ce cântă și cei ce joacă strigă: „Toate izvoarele mele sunt în Tine.”

La începutul miei de ani popoarele li se va lua mărma de peste conștiința neamurilor, și acestea vor avea un nou început, o nouă naștere spirituală de această dată. Și această naștere din nou a popoarelor va avea loc prin cunoașterea Dumnezeului care locuiește în Ierusalim. Astfel se va putea spune că toate popoarele (inclusiv prinșii de război și urmașii Sodomei) s-au născut în Sion. Astfel toate popoarele vor putea fi considerate *fiicele Ierusalimului*. Faptul că vindecarea neamurilor păgâne va coincide cu cea a Ierusalimului, faptul că Ierusalimul va primi pe urmașii Sodomei ca fiice va spori rușinarea Ierusalimului. Ierusalimul va putea înțelege că nu are vreun merit special față de celalte neamuri, ci dimpotrivă că a ajuns mai rău ca ele. El are nevoie de un har chiar mai mare decât cel revărsat peste neamuri pentru a fi mântuit. El este mântuit împreună cu neamurile pe care le primește ca fiice. Tot acest final, în care vindecarea cetății alese va coincide cu restaurarea Samariei și Sodomei, va face Ierusalimul să își

aducă aminte de purtarea lui și să se rușineze. În acest context ne amintim de următoarele profeții:

7. Așa vorbește Domnul, Răscumpărătorul, Sfântul lui Israel, către Cel disprețuit și urât de popor, către Robul celor puternici: „Împărații vor vedea lucrul acesta, și se vor scula, și voievozii se vor arunca la pământ și se vor închina, din pricina Domnului, care este credincios, din pricina Sfântului lui Israel, care Te-a ales.”

8. Așa vorbește mai departe Domnul: „La vremea îndurării, Te voi asculta, și în ziua mântuirii, Te voi ajuta; Te voi păzi și Te voi pune să faci **legământ** cu poporul, să ridici țara și să împarți moștenirile pustiite;

9. să spui **prinșilor de război**: „Ieșiți!”, și celor ce sunt în întuneric: „Arătați-vă!” Ei vor paște pe drumuri și vor găsi locuri de pășune pe toate coastele.

10. Nu le va fi foame, nici nu le va fi sete; nu-i va bate arșița, nici soarele; căci Cel ce are milă de ei îi va călăuzi și-i va duce la izvoare de ape.

11. Voi preface toți munții Mei în drumuri, și drumurile Mele vor fi bine croite.

12. Iată-i că **vin de departe, unii de la miazănoapte și de la apus, iar alții din țara Sinim.**

13. Bucurați-vă, ceruri! Înveselește-te, pământule! Izbucniți în strigăte de bucurie, munților! Căci Domnul mângâie pe poporul Său și are milă de nenorocirii Lui.”

14. **Sionul** zicea: „**M-a părăsit Domnul și m-a uitat Domnul!**”

15. Poate o femeie să uite copilul pe care-l alăptează și să n-aibă milă de rodul pântecelui ei? Dar chiar dacă l-ar uita, totuși Eu nu te voi uita cu niciun chip:

16. Iată că te-am săpat pe mâinile Mele, și zidurile tale sunt totdeauna înaintea ochilor Mei!

17. **Fiii tăi** aleargă; *dar cei ce te dărmaseră și te pustiiseră vor ieși din mijlocul tău.*

18. Ridică-ți ochii de jur împrejur și privește: **toți aceștia se strâng, vin la tine**. Pe viața Mea, zice Domnul, că te vei îmbrăca cu toți aceștia ca și *cu o podoabă* și te vei încinge cu ei *ca o mireasă*.

19. Căci *locurile tale pustiite și pustii, țara ta nimicită*, **vor fi strâmte pentru locuitorii tăi**; și *cei ce voiau să te mănânce se vor depărta*.

20. **Fiii aceștia de care ai fost lipsit** vor spune mereu la urechile tale: „**Locul este prea strâmt pentru mine; fă-mi loc, ca să pot să mă așez.**”

21. Și vei zice în inima ta: „**Cine mi i-a născut? Căci eram fără copii și stearpă; eram roabă, izgonită: cine i-a crescut? Rămăsesem singură: unde erau aceștia?**”

22. **De aceea**, așa vorbește Domnul Dumnezeu: „Iată, **voi face neamurilor semn cu mâna și-Mi voi înălța steagul spre popoare; ele vor aduce înapoi pe fiii tăi în brațele lor și vor duce pe fiicele tale pe umeri.**”

23. Te vor hrăni împărați, și împărătesele lor te vor alăpta. Se vor închina cu fața la pământ înaintea ta și vor linge țărâna de pe picioarele tale, **ca să știi că Eu sunt Domnul și că cei ce nădăduiesc în Mine nu vor fi dați de rușine.**” –

24. Se poate lua prada *celui puternic*? Și poate să scape cel prins din prinsoare? –

25. „Da, zice Domnul, prada *celui puternic* îi va fi luată, și cel prins *de asupritor* va scăpa; căci Eu voi lupta împotriva *vrăjmașilor tăi* și voi scăpa **pe fiii tăi.**”

26. Eu voi da *asupritorilor* tăi să-și mănânce carnea, și se vor îmbăta ca de must de însuși sângele lor. Și **va ști orice făptură că Eu sunt Domnul**, Mântuitorul tău, Răscumpărătorul tău, Puternicul lui Iacov.”

(Isaia 49)

Cel care va iniția restaurarea Ierusalimului și a țării, și va încheia legământ (legământul cel nou din Ieremia 31 și Ezechiel 16!) cu Israel este Mesia, cel care inițial fusese disprețuit și respins de Israel. Momentul în care El se va arăta va fi unul tragic pentru Ierusalim și pentru Israel: Ierusalimul va fi dărâmat și țara pustiită de vrăjmașii lui; doar câțiva evrei vor mai rămâne la Ierusalim și în țară. Restul vor fi prinși de război printre toate popoarele, iar țara va fi stăpânită de oștile care tocmai au nimicuit cetatea. În acel moment dramatic, Sionul va spune că a fost uitat și părăsit totdeauna de Domnul. Totuși va striga după Mesia. Acesta se va arăta ca Iosif de altădată și va nimici pe toți vrăjmașii lor. Și apoi va porunci rămășiței neamurilor să aducă pe toți prinșii de război din diaspora evreiască pentru a repopula Sionul. Astfel cetatea Sionului se va uimi spunând: *Eram pustie și fără locuitori! De unde au apărut deodată toți acești locuitori, toți acești fiii, căci oștile vrăjmașe nimiciseră locuitorii evrei ai Sionului?* Ierusalimul era ieri o cetate în ruine fără locuitori. Dar a doua zi se trezește cu evrei din toate colțurile venind să locuiască la Ierusalim. Astfel cetatea nelocuită IERI și stăpânită de vrăjmașii ei de moarte va deveni a doua zi o cetate plină de locuitori care va renaște cu o rapiditate uimitoare înaintea tuturor popoarelor. Din Apocalipsa știm că cei care vor pustii țara și Ierusalimul (cetatea cea mare) la final vor fi *cei 11 împărați* conduși de Anticrist însuși. Cine se va gândi că prada va putea fi smulsă

din mâna celui puternic? Cine se va gândi că Ierusalimul va putea scăpa *într-o singură zi* din mâna acestei alianțe militare mondiale, care va reprezenta cel mai puternic imperiu pe care lumea l-a cunoscut? Se pare de asemenea că Ierusalimul nici nu va ști numărul mare de evrei din diaspora care vor fi încă în viață, și de aceea va întreba: *cine sunt aceștia? cine i-a crescut?* La fel cum Iacov nu știa de Iosif și urmașii lui din Egipt, și la rândul său a întrebat la un moment dat: *cine sunt aceștia?* (vezi Geneza 48:8-11), la fel Ierusalimul se pare că nu va cunoaște numărul mare de evrei care a reușit să supraviețuiască în diaspora. Aceștia au însă statut de prinși de război, ceea ce sugerează că Anticristul care va pustii Iuda și Ierusalimul va prinde și pe evreii din diaspora pentru a-i pedepsi și omorî. Dar nu va apuca însă să-i ucidă în număr mare pe cei din diaspora. Ba chiar un număr neașteptat de mare va fi salvat. Ierusalimul distrus de armatele lui Anticrist se va gândi poate că și cei din diaspora au fost la rândul lor nimiciți. Astfel se va explica surpriza Sionului și întrebarea acestuia: *Cine sunt aceștia? Unde erau? Cine mi i-a crescut?* Astfel după genocidul inițiat de Anticrist (care e doar prefigurat cel inițiat de Irod cel mare), prin salvarea unui număr neașteptat de mare de evrei din diaspora și prin aducerea lor rapidă ca locuitori ai Sionului și ai țării se vor împlini multe din profețiile Vechiului Testament, printre care și celebra profeție din Ieremia 31:

15. Așa vorbește Domnul: „Un țipăt se aude la Rama, plângeri și lacrimi amare: **Rahela își plânge copiii; și nu vrea să se mângâie pentru copiii ei, căci nu mai sunt!**”

16. Așa vorbește Domnul: „**Oprește-ți plânsul, oprește-ți lacrimile din ochi;** căci truda îți va fi răsplătită, zice Domnul; **ei se vor întoarce iarăși din țara vrăjmașului.**”

17. Este nădejde pentru urmașii tăi, zice Domnul; **copiii tăi se vor întoarce în ținutul lor!**

Isaia continuă apoi cu profeții despre neamurile care vor căuta pe Domnul la Ierusalim, devenind și ele fii și fiice ale Ierusalimului:

3. Luați aminte și veniți la Mine, ascultați, și sufletul vostru va trăi: căci Eu voi încheia cu voi **un legământ veșnic**, ca să întăresc îndurările Mele față de David.

4. Iată, l-am pus martor pe lângă popoare, cap și stăpânitor ***al popoarelor.***

5. Într-adevăr, ***vei chema neamuri pe care nu le cunoști, și popoare care nu te cunosc vor alerga la tine,*** pentru Domnul Dumnezeul tău, pentru Sfântul lui Israel, care te proslăvește.”

(Isaia 55)

4. Căci așa vorbește Domnul: „**Famenilor** care vor păzi Sabatele Mele, care vor alege ce-Mi este plăcut și vor stăruî în legământul Meu,

5. le voi da în Casa Mea și înăuntrul zidurilor Mele un loc și **un nume mai bune decât fii și fiice**; le voi da un nume veșnic, care nu se va stinge.

6. Și pe **străinii** care se vor lipi de Domnul ca să-l slujească și să iubească Numele Domnului, pentru ca să fie slujitorii Lui, și pe toți cei ce vor păzi Sabatul, ca să nu-l pângărească, și vor stăruî în legământul Meu,

7. Îi voi aduce la muntele Meu cel sfânt și-i voi umple de veselie în Casa Mea de rugăciune. Arderile lor de tot și jertfele lor vor fi primite pe altarul Meu, **căci Casa Mea se va numi o casă de rugăciune pentru toate popoarele.**”

8. Așa vorbește Domnul Dumnezeu care strânge pe cei risipiți ai lui Israel: „**Voi mai strânge și alte popoare la cei strănși acum din ei.**”

(Isaia 56)

Ierusalimul va înfia și alte popoare ca și fii și fiice alături de evreii răscumpărați dintre popoare. Și Templul de la Ierusalim va deveni o Casă de rugăciune pentru toate popoarele. Această naștere a popoarelor în Sion este și în aceste pasaje legată de acel **legământ veșnic** încheiat de Mesia Însuși cu Israel. E vorba de acel Nou Legământ menționat în Ieremia 31 și amintit și în Ezechiel cap.16. și în Ezechiel cap.16 se spune că Sodoma și Samaria vor fi primite la Ierusalim ca fii și fiice nu pe temeiul *legământului făcut cu tine* (adică cel sinaitic), ci, subînțelegem noi pe temeiul *Noului Legământ veșnic* încheiat cu Israel în vremea restaurării sale. Cu alte cuvinte, deducem că primirea neamurilor ca fii și fiice la Ierusalim se va face pe baza Noului Legământ și nu pe baza celui sinaitic. Deducem de asemenea că neamurilor vor avea pe baza Noului Legământ un statut diferit de cel pe care-l avea pe baza celui sinaitic. Profetiile din Isaia confirmă acest lucru. Căci dacă Vechiul Legământ nu punea multe bariere în relația dintre evrei și neamuri, și în relația dintre neamuri și templul de la Ierusalim, Noul Legământ nu va mai pune aceste bariere. Astfel neamurile se vor putea închina în Templu alături de evrei și acesta va fi numită o Casă de rugăciune pentru toate popoarele. În contextul legământului sinaitic Israel de-abia începea procesul vindecării iar neamurile erau pline de idolatrie și ocultism. Astfel prin legământul

sinaitic Dumnezeu aşează nişte bariere sociale foarte clare în relaţia dintre Israel şi neamuri. Israel trebuia efectiv separat de neamurile idolatre. Dar în mia de ani Israel va fi în procesul primirii unei noi inimi, iar rămăşiţa neamurilor într-un proces real de vindecare. Astfel se va putea renunţa la acele bariere sociale impuse de legământul sinaitic. De aceea urmaşii Sodomei vor fi primite la Ierusalim ca fii şi fiice nu pe temeiul legământului sinaitic, ci pe temeiul legământului veşnic care va da un nou statut neamurilor. Noul Legământ va aduce privilegii atât pentru evrei cât şi pentru neamuri. Prin Israel întreaga umanitate va fi chemată să fie poporul Domnului, după cum tot Isaia profeţeşte:

16. În ziua aceea, Egiptul va fi ca o femeie: va tremura şi se va teme văzând mişcarea mâinii Domnului oştirilor, când o va ridica împotriva lui.

17. Chiar şi ţara lui Iuda va fi o groază pentru Egipt: cum i se va vorbi de ea, se va îngrozi, din pricina hotărârii luate împotriva lui de Domnul oştirilor.

18. În vremea aceea, vor fi cinci cetăţi în ţara Egiptului care vor vorbi limba Canaanului şi vor jura pe Domnul oştirilor: una din ele se va numi cetatea nimicirii!

19. Tot în vremea aceea va fi un altar pentru Domnul în ţara Egiptului, şi la hotar va fi un stâlp de aducere aminte pentru Domnul.

20. Acesta va fi pentru Domnul oştirilor un semn şi o mărturie în ţara Egiptului. **Ei vor striga către Domnul** din pricina asupritorilor, şi **El le va trimite un mântuitor şi un apărător care să-i izbăvească.**

21. **Atunci Domnul Se va descoperi egiptenilor, şi egiptenii vor cunoaşte pe Domnul în ziua aceea.** Vor aduce jertfe şi daruri de mâncare, vor face juruinţe Domnului şi le vor împlini.

22. Astfel, Domnul va lovi pe egipteni, **îi va lovi, dar îi va tămădui.** Ei se vor întoarce la Domnul, care-i va asculta şi-i va vindeca.

23. În aceeaşi vreme, va fi un drum care va duce din Egipt în Asiria: **asirienii se vor duce în Egipt, şi egiptenii, în Asiria, şi egiptenii împreună cu asirienii vor sluji Domnului.**

24. Tot în vremea aceea, **Israel va fi al treilea, unit cu Egiptul şi cu Asiria, ca o binecuvântare în mijlocul pământului.**

25. Domnul oştirilor îi va binecuvânta şi va zice: „Binecuvântat să fie **Egiptul, poporul Meu**, şi **Asiria, lucrarea mâinilor Mele**, şi **Israel, moştenirea Mea!**”

Această profecie arată cu claritate că Dumnezeu are în vedere nu doar vindecarea lui Israel și ci pe cea a Neamurilor. Nu doar Israel are un traseu istoric aparte dar și neamurile au un traseu asemănător. A doua venire a lui Mesia nu va fi un act prin care Domnul va lua în stăpânire creația prin forță, ci va fi ca și potopul un nou discurs, o nouă revelație prin care Domnul va dori să vindece inima umanității. Și arătarea în slavă a lui Mesia nu va duce doar la vindecarea lui Israel ci și la vindecarea neamurilor, care vor deveni și ele poporul Domnului și vor sluji Domnului împreună cu Israel. Acest pasaj chiar sugerează că Egiptul și Asiria vor avea același statut cu Israelul în mia de ani. Totuși Israel își păstrează identitatea etnică și alte pasaje ne sugerează că el are un statut privilegiat, și că prin el, neamurile vor cunoaște pe Domnul. Dar poate că acest rol al lui Israel de învățător al neamurilor va fi necesar doar în prima parte a miei de ani. Poate că apoi și neamurile vor cunoaște pe Domnul atât de profund, astfel încât după cum în Israel nu va mai nevoie de învățător, nici între neamuri (sau unele neamuri) nu va fi nevoie de Învățător. Astfel Israel va înceta să fie Învățător al neamurilor pentru că acestea nu vor mai avea nevoie să le zică cineva: *Cunoaște pe Domnul!*, căci toți vor cunoaște pe Domnul, de la cel mai mic, până la cel mai mare. Ce vremuri luminoase se anunță pentru omenire. Iar noi ne zbatem acum în întunericul popoarelor și ne târâm într-o lume strâmbă și atât de bolnavă. De ce nu vin odată aceste vremuri noi peste omenire? De ce nu vin fără acțiunea lui Anticrist în istorie? Dacă s-ar putea fără acțiunea lui Anticrist, Domnul le-ar aduce. Dar fără acest ultim eșec al lui Israel și al neamurilor care vor crede minciunile lui Anticrist, trezirea și vindecarea nu pot avea loc. E nevoie să trecem prin ultim întuneric al istoriei. Dacă s-ar fi putut alfel, Domnul ne-ar fi spus. Dar altfel nu se poate. De aceea când va începe ceasul întunericului, să nu dăm înapoi, deși sufletul ne va fi tulburat ci să spunem: Sufletul ne este acum tulburat! Dar tocmai pentru acest ceas ne-am pregătit! Și să nu privim spre întunericul ce va cuprinde lumea ci spre zorii luminoși prevestiți de acest întuneric. Înainte de răsărit întunericul e cel mai adânc, și noaptea are greutatea cea mai mare. Dar tocmai acest întuneric atât de adânc ne arată că zorii dimineții sunt atât de aproape.

Totuși neamurile din mia de ani se pare că nu vor avea statutul cu totul privilegiat al celor dintre neamuri care au crezut în Hristos Isus între prima și a

doua venire a lui Mesia. Ei au fost efectiv altoiți în măslin, primind aceleași privilegii ca cei din măslin. Doar pe baza acestei diferențe pot înțelege Romani 11 în care Pavel exclamă că tocmai căderea evreilor a făcut posibilă mântuirea neamurilor. Ce sens ar avea o astfel de afirmație dacă tocmai înălțarea lui Israel va duce la o mântuire mai mare a neamurilor în mia de ani? Sensul ar fi dat doar dacă neamurile mântuite prin Hristos între prima și a doua venire au un statut mai privilegiat decât al neamurilor mântuite în mia de ani. Dacă lucrurile nu stau așa înseamnă că este un alt sens pe care acum încă nu-l pot deosebi.